

Latwoefch u Almiser.

60. *gada=gahjums.*

Alt. 14.

Trefchdeenâ, 8. (20.) April.

1881.]

Nedatöra adress: Pastor S. Weibe, zu Neuhäusen pr. Schrunden, Kurland. — Etspedjialia Belthorn fag grahmatu-hobde Selcama.

Nahditajs: Muļķu karsti mīlohts Kungs un Keisars Aleksandrs Oħrais ir aissagħijs Deewo meerā dużejt. 1. Merza nojeeguma prozeż. No elexxsemehn. No ahrsemehn. Wissauvalaks sinas. Utbilde. Sludinawchanas.

Muhſu karſti miſlohts Kungs un Keifars Alekſanderſ Dhratris ir aifgahjis Deewa meerā dufeht.

1

Sehri — fehri behru-swani gando, swana
Wifâ plaschâ tehwu walsti — Kreewijâ. —
Ustizigu pawalstneku fajuschanâ
Sirdis aifgrahbj, — fatreez wifur flumibâ,
Kad kâ fibens atsfrehja ta behdu sîna:
„Keisars miris! — beigta dahrgâ dñshwibina!“ —

2

Besdeewigu lauschu wirkne welsna prahṭā
Sen pehz Semes-tehwa dahrgahs ḍsihwibas.
Gluhneja ar waru, kas no elles krahta;
Tomehr Deews to glahba wehl no breesmibas.
Pirmā Merzā bij ta breesmu — launā deena,
Kuxā beigta ḍsihwiba mums dahrga weena!

3.

Semes-tehwari ahtru galu padarija, —
Tam, kam firds tik mihi us mumis puksteja;
Ažtinas us muhsčibu nu oisdarija,
Kaut par „tauschu labklaħċhanu“ gahdaja.
Weħfha kipa meeħas jau nu pagħlabat, —
„Mihlib's-wainageem — un asfarahm apħlaħtas.

4

Aleksandra Ohtrà — kamehr pafaul' stahwehs —
Leelus, gudrus darbus allasch daudfinahs, —
Wina laipnibu un — mihsli firdi flawebs,
Tautu behrnu-behrni dseijás apdseedahs!
Websturé ar selta rafsteem mirdseht mirdsehs —
Wina wahrds, un go h d a - d a r b i spohschi spibdehs!

* * *

Aleksanders Trefchais stahj nu Tehwa pehdâs,
Usnem waldischanas gruhtu amatu,
Usnem waldischanas nastu, — dſikâs behdâs —
Peeluhgdams To fwehto debess palihgu. —
Deewos lai palihds! — fargâ, Deewin, fwehti Winu, —
Lai waldoht ustur Ming vadohnim.

6

Mehs, ka ustizigi pawalstneeki, fohlam
Baklausibu — padewibu svehrejoht;
Behrnus audsedami — mudinam pa gohdam,
Lai tee „mihlestibu Waldineekam“ dohd:
„Dohdi Deewam to, kas peeder svehtam Deewam;
Keisaram, kas peeder mihkam Semes-tehwam!!!

E. K. Schönb erg.

1. Merza no seequma proze.

(Turpincium.)

6) D̄htrah̄s sprahgtofchah̄s bumbas metejs un laundaru fa kar̄s
Ißlaufschinajoh apfuhdsetohs: Nikolaju Rizakowu, Andreju Sche-
labowu, Sonju Perowšku, Hesu Helfmanu un Timofeju Michailowu,
iſrahdiyahs, fa tah̄s personas, kas his fabeedrojufchah̄s weenadōs no-
dohmōs un lohpigōs noseedsigōs noluhkōs, zita ar zitu stahweja tuwā
fakarā un beeschi ween fatikah̄s, kas tamdeht, fa tas notika ih̄si preefch
1. Merza breefmu-darba, peerahda, fa winas wifas peedereja tai pa-
fchai flepennai fabeedribai, kas isdohmaja un iſdarija fchō noseegumu.
Schahda fakara fihmes, kad ari ne-eewehro paſchu apfuhdseto iſ-
fazijumu ansezzinajohs fchahdōs apnūahklaš.

Kad apzeicināja Rīsalowu, tad isgahja 2 dīshwofkus, kurus tas bij apdīshwojis: pirmais fastahweja iš istabas Pēska un Mitninskajās stuhrī vee koleģiju reģistratora Ternolina, kur tas dīshwoja kā Wjatkas maspilsnīcis Glasovs; otrs dīshwolli winsch bij isnohmajis 8. elas un Grieķu prospēkta stuhrī vee hofrahta atraitnes Cholodkowskas uſ fawa paſča wahrda. Pirmajā dīshwolli, bes dascheem rohkrakſteem ar waldibai naidigu saturu, wehl atrada: 1) „Narodnajaš Wolas“ 1., 2. un 3. nummuru, 2) rakstu „Narodnajaš Wolas partijas strahdneku-beedru programas komentars“, 3) drukatu ſchahdu programu un 4) rohkrakſu „karotaju strahdneku organisačijas uſdewumi“. Kura „beedri“ tika uſaizināti uſ atlahtu karei pret waldibū zaur warmahribū.

Cholodowska finaja issfahjt, ka pa wifus to laiku, tamehr Glaszows (Misakows) pee winas dñshwojis, to apmeklejis tilai weens jauns zilweks, kuru winasch fauzis par sawu studiju veedri. Bet tamehr Misakows ufturejees pee Ternolina, wokareem pa weenai nahluschas 6 personas, ar kurahm ari reisä isgahjis un tad wehlu nafti tik pahnhazis mahjäss.

3. Merža vēžs Rīsakowa usrahdijuma usgahja arī ta nepārīstamā dīshwołki, kas tika eewainohē un nomira zaur 1. Merža oħtro eksplofju. Sem Wilnas maspjelfona Nikolaja Stepanowa Jelničowa mahrda wiash dīshwoja Viborgas puše vee Annaas Artamanowas. Starp leetahm, kas bij valikusħas wina dīshwołki, atrada 6 eksemplarū no „Strahdneku awijs“, kas bij drukata „Narodnajas Wołas“ skrejofschā drukatawā, un 1 eksemplari no „strahdneku-beedru“ programmas, kahda jau bij atrasta vee Rīsakowa; tad weenu reħkinumu par Novemberi isdohtem 33 rubleem, ar peesħmejumu: „Fedor āpreħklinums“, un kċeħħas-grahmatinu ar „R. I. R.“ eesħmi. Artamanowa un wiñas deenesta-meita Smelkowa — nepārīstamā zilwekk, kas jaflu spitali nomira, paġina fawu eedċiħotaju Jelničowu.

Smelkowa isszija, fa Jelnikow& dñshwojis lohti rahmi un wa-
fareem tilai peenehmis weefus, 3 wihreeschus un 2 feeweeschus, no-
tureem weens wihreetis, flails, tumfcheem mateem, mehdjis nahlt reisâ
ar feeweeti, kuxai bijusj augsta peere, un kuxa likufoes buht wina fewa.
Naltsi us 26. Februari fhee abi atkal winu apmeklejuschi — kohpâ ar
gaifchmati, un palikuschi lîhds pušnaktij; 27. un 28. Februari Jeln-
kowa nebijis mahjâs; 1. Merzâ wînsch agraki neka zitahm reisahm,
pullstern Sôs, preezheles, abtri apgehrbees un aifgabjis, — atyatal mairâ
ne-atnahkdams. Smelkowa pasina Risakowâ — gaifchmati, kas bee-
shi ween nahzis ar flailo melno un winas pawadoni; Schelabowâ —
tahdu personu, kas 3 reisas bijusj pee Jelnikowa; Perowskâ — flai-
fahs melnahs pawadoni, un Helsmanâ — tahdu personu, kas 3 reisas
ne-atradus Jelnikowa mahjâs, un pehdejo reisj atstahjusj sihmiti. Ri-
solaja Sablina lîhds, kas sem Fesenko-Nawroza wahrda dñshwoja Te-
leschnajâ un 3. Merza naltsi preefsch dñshwojka pahrmekleshanas no-
fchahwahs, Smelkowa pasina flailo wihru, tumfchajeem mateem, kas
lohpâ ar feewu (ar augsto peeri) beeshi nahzis pee Jelnikowa.

Bes jau peeminetahm atraftajahm leetahm wehl atrada:

Pee Schelabowa — bes "Semlas i Wolas" un "Narodnajaš Wolas" nummureem: 1) proklamazīas, to starpā weenu no „iſdarofahs komitejas“ par eksplōziju seemas-pils. 5. Februāri 1880. g.; 2) „programu preeksch leelahs kreewu sozial-fabeedrigahs partijas darbofhanahs“, ar iſskaidrojumeem, un 3) 16 noteefatu walīs-noseedsneelu fotografiskas grupas.

Pee Sablina un Helsmanas — 1) drukatu „išdaroschahs komitejas“ proklamaciju no 1. Merža 1881. g. iš „Narodnajač Wolač“ drukatawas 2. Meržā 1881. g. par 1. Merža vreefmu-darbu, kā no

jau notisufha; tur ori peeshmeti „sozial-dumpigahs partijas“ eemeelti un pagebresumi nahkamibā; 2) ralstus un grohmatas ar dumpigu saturu Kreolu walodā; 3) 2 rewolwerus un 1 štomo; 4) 1 ūhtempeli ar Maiklwas generalgubernatora sehgeli, un 5) 1 ūhmi bes adreses, datumia un parafia. Schi ūhme laikam ūhmejahs us „partijas“ no-seeđigahs darbosfhanahs organizaciju. Virā ir ralstis no rewolweru un dantschu, yasu un sehgeli aygahdaschanas un peeshuftschanas, un brigas lafams: „Deeta tagad weizahs it gludenti; seewekes. Schiddeest, ituhst, las waretu ko ijdariht, kür waijadsetu inteligenzes; praeft manā wahrdā heju, waj wiag to negribetu ušnemtees; ja nē, tad A. M. wiini lai nodohd wišu leetu wadischanu Pehterburga un pats lai pahriabt ūhury.“

Pee Perowškas — 1) drukatu „isdaroschahs komitejaš“ programu; 2) 2 eksemplarūs drukatas programas preefch „Narodnajaš Bolas“ partijas „strahdneku-beedreem“; 3) 17 eksemplarūs no „Strahdneku awises“ 2. nummura peelikuma; 4) rohkrakstu „Partijas preefchdarbi“, kurā lašams par dumpja sagatawoschanu wišpahrigi, un atrohdamas daschadas ihpaschias nodalas; 5) papihra lapas ar fflaitseem (laifam ſlepenu rafſtiba) un daschadas peesihmes, waldbai cenaidigas, un 6) peesihmejumu grahmatisu ar daschadahm ſhmehm un peesihmehm; laikam tee norumatee wahrdi un ſhimes.

Dunzis, las Risakovam breesmu-wetâ bij klaft, un fo wijsch teizahs dabujis no Schelabowa, pilnigi lihdsigâ teem dunitscheem, no kureem weenu atrehma — Pehterbburgâ apzeetingajoht witru, las fauzahs par Charkowas maspilsoni Iwanu Jelovenko, un las notika tai paſchâ deenâ, kad fakhera Schelabowu un Trigomu, — schis Jelovenko apfuhdschts, ka ſtahwejis fakarâ ar Aleksanderu Michailowu un gitteem „terroristeem“. — un oħtru — augschâ peeminetam garidsneeka deħlam Drłowam, kien 3. Merža apzeetingaja Jafowa konditorejja, peħġi adreses, fo atrada yee apfuhdseta Timojeja Michailowa.

7) Sozial-dumpigā partija un Rīsačowš.

Bes scheem taisneem- un aplinkus peerahdijumeem, Misakows wiſā vilnigi atsinahs un ſhki iſtahſtija 1. Merza breesmu-plashni un ifdarifchanu.

Shee Nifakowa isteikumi, furus tas isteiga, 9 reisās issklausītās, un norāstīja ihyschā, no wina cesneegtā isskaidrojumā, šķēršās šahādās 3 lelās šķirkās:

a) Ģestātīšanahs sozial-dumpigajā partijā un išturēšana
nahs pret winu.

Ar sozial-dumpigo partiju Nisakowā jan lihdssuta, eekams bij restahjees falnu-institūtā, t. i. preefsch 1879. g. Septembra, bet peedalitees vee „Narodnajaš Bolas“ partijas witsch peedalijahs tikai pebz 1881. g. Janwara. 1880. g. rudenī Nisakowam zehlahs dohmas eestahjees dumpigajā strahdneelu fabeedribā, jo atsina par ne-eespehjamu, fa weens pats warehs ko panahkt. Ap scho laiku Nisakowās eepaſinahs ūstudenta Ursinowitschā dſihwolli ar Schelabowu, kas fauzahs par „Sachari“; jaunr scho eepaſiſchanohs Nisakowam tila eespehjams isplatithi un nodibinahf sawu darboſchanohs strahdneelu starpā. Schelabows, redsedams, fa Nisakowam teefcham isdewahs strahdneeleem felnigi tumotees. 1881. g. Janwari noweda wiaw Ismailowa pulka 7. rohtā — fa Schelabows pats teiza — uslizamu lauschu dſihwolli, par wihrū, kas strahdneeleem gribohf pasneegt elementar-mahzibas. Tur witsch eepaſinahs ar tahdu zilmeelu, kas wiwu usaizingaja eestahjees strahdneelu fabeedribā. Schis wihrs Nisakowam isslaidoja par partijas mehrleem, fastahwu un lihdseleem, un apfohlija wiham 30 rublu palihdsbas par inchnesi.

Als mahzibas pasneegschanas tuvodamees strahdnekeem, Nisafows zentahs dibinaht strahdneelu pulzinus, kureb tohs uismusinaja us atklaftu pretestibu, lai zaur to fainmezibas un waljs sadishwes fina waretu isplaukt. Kä fabeedribas lohzelis, Nisafows apmekleja uismu-
nnataju pulzini sapulzēs, un reisahm tahs ari natureja vee wiixa. Schimis sapulzēs, kur wiixch ari satikahs ar Schelabowu, pahrrunaja skaidrus uismuinošchanas jautajumus, un terroristu lihdselkus peemineja tikai kā tāhdus, kas weizinatu strahdneelu kusteschanoħs un partiju aiss-
fargatu pret spijoneem; het wiși schee pahrspredu mi bij tikai wišpah-
rigi, un ne buht ari wehl nedohmaja us teem, kas tāhdu terroristu no-
dohmu waretu isdaribt.

Nemai višas „Narodnajas Wolaś“ dohmas peenendams, un višu pafchū eeraudſidams tilai par partiju, wiſch tomehr bij pahrlēzinach, ta ſchahds breszmu-darbē buhtu iſdarams no „Narodnajas Wolaś“; jo tauta, nesagatawota uſ aftlahtu preteſtibū, tik tad wareja atmet ſawu weenaldſibu, in drohſch, iſweizigs wadonis ſiaſhjahs višas preeſchā.

Pee strahdneku saeedribas peedereja: a) agitacijas (usmušināšanas) vulzīšch preeksh dūnpigu rastu isplatischanas un kuteschanahs vadītšanas, un b) strahdneku lāzēnu vulzīšch ieb terroristu nodala preeksh kuteschanahs un strahdneku opšargashanas pret spijoneem, tura. Schelabowam usmildinajoh, nodibinajahs 1881. g. Februāri. — Pee agitacijas pulka peedereja Rīsatows, Schelabows, Perowska, kahds vihrs, kas sauzahs par „Invalidu”, un „Michaīls Iwanowitschs” ieb „Kotīks”, kuru viensch wehlak vasina stāstu spitali nomitrusčajā, — tas vats, kas sem Zelnikowa wahrda bij dīshwojis Simbirskas eelā (vihrahs sprahgstošchahs bumbas metejs). Terroristu nodala pastahweja ir Rīsatova, Schelabowa, Michaīla Iwanowitscha, kahda no „mahziem” un, kā rahdahs, Timofeja Michailowa.

b) 1. Merza breesmu-darba eertlofchanai un isdarischanai, ka Rizakows teiza, nebij buht taifnam strahdneku terroriju nodakas darbam, un — ari nebij. Ro isdarosthabs komitesas fhis atentats fah-

Lahs, un tika preefchā zelts tilki no strahdneku lareiwu pulka; tur-
klaht Nijsakowō dohmaja. Ta tiks isdarihs no paschaš komitejas lahda
Iohisekkla.

Kaisara fleykawibu sahka pahrrunah terroristu nodalas sapulžes, kuras esfahumā natureja Rīsalowa dījhwolkā un wehlak ihpašchā fahmehrefchanahs lokā (pee Hējas Helfmanas); schim pēhdejā kohrteli Schelabowā, deenas 10 preefsch 1. Merza, ussauga („kārūrijs rāzis“), jeb ziteem wahrdeem, usaizinaja fawwalneelus, kas usnemtohs isdaribī no isdarofchahs komitejas nospreestu, jaunu atentatu us Kaisara dījhawbu. Esfahumā likahs, ka ūdi leeta, no kuras Schelabowā jau agarak bij runajis, notiks taħla nahfamisā, bet drihs ween Rīsalowā pamanija Schelabowā un minha beedrohs leelifku nemeeru un siegħchanahs; Rīsalowā dohmaja, tas noteek tamdeħl, ka pēhdejā laikā zaur beesħħam apzeettinachanah partijas speħħi għajneji masum. Kad Schelabowā nedelu preefsch 1. Merza usaizinaja Rīsalowu, lai isdaritu minn atentatu, Rīsalowā fazzija „ja“; fahka nu fatikkees ar taħbi personahm, kas tis-riħloja atentatu, un nonahha ari zitħa fasweħħrefchanahs kohrteli Teleħx-najas eelā, kien ihpašchi tamdeħt bij isħoħma fużi, lai waretu fogafawtees us Kaisara fleykawibu. Us Schelabowa usaizinachanu, isdaribti nosegħmu, biss Rīsalowa wehl peeteizahs Michailis Iwanowitzsch, Timojejs Michailows un tas wiħrs, kas fauzahs par „Michailu“ ar kien to lu ar „darha-beedri“ iħi preefsch tam bi ħepaqihsinajis Schelabowā. Biss peemin, personahm fasweħħrefchanahs kohrteli nonahha Perowska, kura jau eepreħi, ar Rīsalowa un „Michailis Iwanowitzsch“ veepaliħdsi, stingri eeweħroja Kaisara Majestetos isbraukħħanas. Sasweħħrefchanahs kohrteli sapulzejahs atentata fawwalneeli, t. i. Rīsalows, „Michailis Iwanowitzsch“, Timojejs Michailows un „Michailis“. Turpat Rīsalows ari redseja Hēja Helfmanu un to zilwekk, kien tas weħlaq paċċina Sablina liħi. Pirmajha sapulżej liħihs ar Schelabowā nonahha zilwekk, ko dehweja par „techniki“, im kas plaschi jo plaschi is-skaħdroja fweħħamahs sprahgħostħah bumbas. 25. Februari Rīsalows, „techniki“, Michailows un „Michailis Iwanowitzsch“ issgħajja laukā is-piżżehtas, aix Smolnas flokstea, ismehgħinah sprahgħostħo bumbu. Bumba, no Michailowa mesta, eksploderejha fekmugi. No turenes wini aktal nogħiha fasweħħrefchanahs kohrteli, lai no Schelabowa dabtu wajjadsgħob preeħxra stiess; bet Schelabowā ne-atnħażha, un Helfman, kien likahs, peemineja: tas nosegħmejha, „ka esoh darbā“. 1. Merza, ka noru naħħts, wini aktal sapulzejahs minnajja fasweħħrefchanahs kohrteli, lai dabtu metamahs bumbas un wajjadsgħob paxheles. Tee bij Rīsalows, Michailows, „Michailis Iwanowitzsch“ un „Michailis“. Driħsum ari Perowska bij kħalli; bet atneħha tħalli di ġi bumbas. Wixa stħażja, ka Schelabowā apzeettinahs, un ka, lai gan zauru naħi strahdajni, tomeħri naw eespejju is-għatawoht apfoħlito skaitu; „bet warbuħt weħl atneħi sħoħt, — wajjagoħt peetik ar masum“. Driħi ari „techniki“ atnħażha un atneħha metamahs bumbas. Bisu nosażi-jumus par nosegħmu isħarishanu Perowska deva, kura us fuwahra u ssu ħażżeex weċċas plahni, un latram dalibneekam nosażiha fawu weetu, kien noistaħħees. Prohti ta: masajā dahrxa-eelā, Kaisara braużoħt, bij noti kien mihna-għad-dawl, sprahgħostħo bumbu metejji bij noſħħidit tuwumā, — Rīsalows pee Katarinas platzha un „Michailis“ Perowska un maħsħas dahrxa-eelā stuhri. Schahs eelas oħraja pu se, leelahs Italijskajjas stuhri pee manesħas platscha, wajjadseja noſħħidit tħalli taħbi personahm, kien ja-eez us Katarinas kanħlu, kien nogħid iħi Kaisara atpaka brauż-ħanu us sejn-a pili. Un kad nu israhdi jahs, ka Kaisars, us manesħu brauðdamo, nebrauza pa mäso dahrxa-eelū, un no manesħas dewħas us Katarinas kanħla pu. tad Rīsalows, us Perowskas siħmi, nogħiha fahha kanħla pеeħħi, nometa fawu dreħb ċetħi, sprahgħostħo bumbu sem pretim brauż-ħanahs Kaisara karitex firgeem un — tħalli tad apzeettinahs. Tur peekrafte wiesi, „Michailis Iwanowitzsch“.

c) Mehginadams ißlaaidroht tohs eemeslus, kas winu usmudina-
juschi us Keisara flepławibu, Rīsalows isteiza, ta „Norodnajas Wokas“
partija eerangoht terroru (breefmbū, negantibū) par weenu no lihdsef-
leem sawa ißfahktasj politiskā karā, — pirmkārt, lai aissargatu dum-
pigo kustefchanobs, ohrlakart, lai tauta redsetu, ka partijai ir spehks,
un lai zaur to „winas karogs augstu pazeltohs un tiktu zeenīhts“, un
treschlahrt, lai waldiba dabutu atbildi us saweem bahrgajeem spādu
nosazijumeem. Schobs apstahlus yahsveroh, partija atsina, ka Kei-
sara flepławiba waijadsga. Rīsalows pilnigi gan nepeekrita dohmahm, ta
flepławibas buhtu pastahwigs laujas lihdsefliš, bet tamehr atentatu us
Deewa meerā nu dīroskā Keisara dīshwibu tai laikā atsina par wee-
niga lihdsefli, lai sozialistam zeltohs labaka dīshwe un labalā darba-
laiks, gahdaht par tautas lablakfchanobs. „Sozialists“, apsuħdsetais
steiza, „lihdsebā runajoht, sawas teesbās nehfaja rewolvēta ūohbā.“
Rīsalows pats, no sawa ūahwolta, dohmaja, ta, ja iđohsfees Keisara
flepławiba, tad: 1) terrorisms pawījam beigfees, jo nebuhā wairā
waijadsgs; 2) meeriga sozialistiskā propaganda (mahzibū isplatisħana)
briħwi attħistisees; 3) beigfees ekonomikke eemesli, zaur fuqiem wa-
retu iżzeltees aśfinaira, agrariskā lausħu fazelfchanahs jeb dumpis, kuru
partija newaretu wairā wadiħt, un kas tamdeħx buhtu tik breefmiġs,

— pehj Nifakowa pascha wahrdeem, „mehs eedsimuskees laundarei no tahs bihstamees”; 4) pehdigi nostahsees waldbad ne-islahdstrami eenaalidgä istureschanahs pret sozialistem. Schö eemeslu dehl Nifakowä patö usbahsöhö, veedahwajahs par dalibneku Keisara flektawibai; wirsch negahja wis fä allis eroohzis, bet, fä patö fazija, aif tibras finamas firð un aif sawas dwehseles un firðs dslhfschanahs.

Par Nišakowa ſenako džihvi zaur eepreekschejo ihmekleschanu iſ-dabutli ſchahdi apfiaſhli: Niſakowa bij Olonečas guberni, Witegras aprinkti. Gromowa ſahgu-dſirnatwu pahrwaldneka dehls, dſimis 2. Merzā 1861. g., un 1874. g. eestahjabs Tscherepowezas realskohlu, ku-ras mahzibas-kursu tas 1878. g. ſekmigi nobeidsa; pebz tam winſch apmekleja fahnii-inſtitutu, kuc tas leelabs nabadiſbas dehl heeschi da-buja valihdſibas, 30—50 rublu leelad. Bes tam winam Gromowa kan-tori uſ tehwa rehkinuma ihmalkaja 30 rublu par mehnēh.

1879. g. Dezemberi, pehz walſtſ-noseedsneeka Schirajewa apzeeti noſchanað, Rifaſkowſ ar ſawu beedri Konowlinu nonahza Schirajewa dſihwoſli, praſidams, lai tam iſdohtu atſtahtahs leetas; wiſu apzeetinaja, un iſmelleſchanā iſrahdiſahs, fa wiſch lohpā bij dſihwoſis ar Schirajewa prozeſe apſuhdſelo Annu Dolgorukowu. 1880. g. Dezemberi iſtratiſja ſtrahdneeka Iwana Gavrilowa dſihwoſli, fur ari Rifaſkowſ dſihwojo. Schis notikums bij tas, kas Rifaſkowu peespeda pahreet, ta ſakoh, „nelikumibā”, t. i. dſihwoht ar pakaltaſitū paſi uſ Glasowa wahrda. No ta ſaila (1881. g. Janwaro) wiſch peeflejhahs fozial-dumpigajai partijsai un zaur Schelabowu dabuja 30 rublu palihdſibas par mehnēſti. Kahdu nedelu preeſch pahreeſchanas „nelikumibā” Schelabowſ ar wiſu runaja no leela truhluma, kas eeradees fozial-dumpigajai partijsai, un luhdſa wiſu, lai pagahdā fur naudu; uſ fo tad Rifaſkowſ nogahſa pee Gromowa kaſeera un eepreeſch iſnehma ſawu ſtivendiju par 5 mehnēſcheem. No fchihs ſummas wiſch Schelabowam nodewa 50 rubku.

Leezineek, kas Nifakowu bij redsejuschi Tscherepovezas realstohhlä, sinaja apleezinah, ka winsch uszichtig tur mahzijees un lohti gohdigi dshwojis. Leezinezee Termolina isteiza, ka 1. Merza winsch pret sawu eeradumu lohti agri preezehlees, un bissis lohti preezigs un runigs. Kad Termolina proffjuñ, us kureni tik agri grivoht eet, winsch atibil-dejis: "Deenestä", un us winaas peshimejumu, ka schodeen eshoft swreht-deena un wifaas teefas slehgtas, winsch teizis, ka eijoht weefsö, un kas tas pats eshoft, kas "deenests".

Apfuhdsetajs Schelabows, kas tohs noseegumus, kamdehl apfuhdsehts, teescham atsina un daschadi istejahs par sozial-dumpigahs partijas organizaciju, fazijs, ka winsch (Schelabows) falpojoh tautas atswabinafchanas darbam un peederoh "Narodnajas Wolas" partijai, kura waldineeku isnihzinafchanu usskatoht par lausas lihdselli, lai waretu fasneegt fauwus mehrkus. Ka isdarofchahs komitejas 3. schikras agentis, t. i. ka tahds, kam wina pilnigi ustizahs, winsch no komitejas dabujis usdervunu, lai eerihlo atentatu us Keisara dzhwibiu. Schi noluhka dehl winsch usaizinajis wisu partijas fareiwi pulku; to starpā ari strahdneeku "fawwalneefus". Schim usaizinajumam paflaušiushchi 47 wihi, is lukeem tas ismellejis derigakohs, — to starpā ari Nisafowu; to winsch turejis par jo ustizamu — dumpineeku leetai, bet eerahdijis tam tilai palihga weetu, lai wehlaeem laikeem usglabatu pastahwocho fareiwi. Lai gan Schelabowam bijusti leela eespehja us Nisafowu, schis tomehr pastahwigi attihstijees. Timosejam Michailowam pee 1. Merza atentata ne-efsoht nefahdas dalibas. Schelabows pats kamdehl ween naw warejis nemt taifnas dalibas, ka eepreelfsch tizis apzeetinahts; bet moralissi tas pilnigi pedalijeees.

Apfuhdseta Sostja Lwowna Perowška, kas atšnabā, ka peedere-
juši vee „Narodnajos Wolas“ partijas, lā ari, ka peedalijusēs vee 1. Merža
atentata, isteiza, ka nodarbojušes ar dumpigeem darbeem un alassch
dīshwojuši no partijas kapitala. Mahjās ūshlota, vīra 1869. g.
eeskahjabs 5. Peherbūrgas puisseni gimnasijas augstakobs ūseveeschu
kursobs; 1870. g. vīra atšahja wezaļu namu un palka par tautas-
ſchlotaju. 1872. g. vīra peebēdrojabs sozial-dumpinekeem, un da-
schas reisās dehl dumpigo rakstu t̄spatītānas ūshweja teesās preel-
schā. 1878. g. vīnu no jauna apzeetinaja un administratiwā zelā no-
suhtija Olonežas gubernā; bet zelā tai išdewahs isbēhgt, un no ta-
laika vīna dīshwoja „nelikumibā“ sem daschadeem wahrdeem ar paſču
taislikahm paſčhm. 1880. g. Junijā vīna sem Voinovas wahrda ap-
metahs Išmaiļowa pulkā, kohpā ar paſčtamumu, kurā iħsta wahrda ne-

fazija. Septemberi — aibraukuschihs Sipomitschias weetā — pec
winas eewilkahs Schelabowis.

Kā „Norodnajas Wokas“ partijs lohzelē un „isdarostchahs ko-mitejas“ agente, wina finaja wišu, kad fchihs partijs terroristos no-tika, un yeedalijahs pēc 1. Merza noseeguma sagatawoschanas un eepreefchnejahs apfreeschanas, tā arī pēc vafčha atentata isrikloschanas. Jau laizmū preefch 1. Merza wina, kohpā ar zitahm personahm, us-manigi usluhloja Keisara fahrtigahs isbraukšchanas, un bij arī 28. Februara sapulzē, kur nospreeda, ka 1. Meržā atentats isdarams. Mihnoš-gangis masajā dahrša-eelā tamdeht bij isralts, lai waretu tift isleetahts, ja Keisars brauktu pa ūho eelu. Bes tam wehl gribēja strahdahi ar sprahgstošcham bumbam, no luxahm 2 wina nonefa. Teleschnajas eelā, kur dīshwoja wehlakais paſčslepkaša Sablīns un Hēsa Hēlfmāna. Ibyaschi tāhdu bumbu tur nebūj; bet no turenes winas atnestas un ūk pavismā to bijis, wina netikahs isteikt. Ibsa laika deht — jo 28. Februari bij nospreests, ka atentats isdarams 1. Meržā — newareja isgatawoht dauds sprahgstošu bumbu. Kad da-libneki galīgi bij nosfaziti, tad Perovšķa uš wehstules kuvehra, to wehlaš usgabja Hēlfmanas un Sablīna dīshwokši, usīshmeja plahni, isskaidrodama sprahgstošo bumbu metejeem, kur teem ja-usturahs. Žil meteju bij, wina neteiza. Kad bumbu metejuš bij issuhitijus fināmās weetās, wina pati arī nogabja uš atentata weetu, valksdama leelaħes Itāljanskajas un Michaila platscha stuhrī, lai waretu noslatitees, pa kuru zelu Keisars brauks. Pamanidama, ka Keisara Majestete ne-brauza wiš pa dahrša-eelu, tā laimigi isbehgdams tur draudoschahm breežmahm, bet no maneschas brauza uš Michaila pilī, un ka tamdeht winam nahlfees braukt gax Katarinas kanahlu, wina gabja pa Mi-chaila eelu, tur pētīm nahloscheem sprahgstošo bumbu metejeem, to starpā arī Rīsakowam, degunu ūchrauzoht — skrodama, ka teem nu ja-eet pēc Katarinas kanahla. Perovšķai paſčai nebūj ilakt sprahgstošchahs bumbas, jo tif dauds nepaſpehja išgatawoht. Norunato ūhmi dewuši, wina pa Rēmfska-prospektu vahrgabja par Kasanas tīlu Katarinas kanahla ohtrā pēkļastē, lai no turenes waretu noslatitees sprahgstošo bumbu isdaribū. Wišu atentata laiku wina bij ohtrā pušē Katarinas kanahlam, un tikai pebz isdarītā atentata aīsgabja prohjam.

Par ūavaš ūee „Narodnajaš Wolas“ partijas pēedreshanas eemesleem un nosēdesīgahs darboschanahs dzenikeem Perowska deva schahdu iſſkaidroshchani: Dīshdamees ūemeš lablakhschanohs weizinahf ūainmezzibas ūā, un laudis ūikunigū un garigi pajelz us augstaku at-tihstibas pakahpeni. „partijas“ lohzelki eefahlā daschadās ūeetās us dīshwi apmestees ūafchu ūaušhu ūidū, iſplatiht ūozial-dumpigus rakstus, un tā ūafchā ūautā mohdinahf ūifsonu ūeefbu ūamanu un ūohpigu ūadīshwi. Bet kād waldiba us to atbildeja ar daschadeem ūpaidu ūozažiumeem, ūchini ūā ūinħiżinadama „partijas“ darboschanahs, partija, pēbz ilgas ūchaubischanahs, bij ūeefpeesta ūsmentees ūaru pret pašahwofcho waldibas ūahrtibū; jo ūina bij ūelakais ūawellis „partijas“ mehrku ūanahlschanai. Ūeelsā ūala negribeja ūhi ūara, ūinu pat atmesdama, bet to mehr ūinu ūsfahla, un ūiswairak ūteroristu ūā. Žaur ūelo ūihwumu, ūas parahdijahs atentatās pret Deewa meerū ūu duſoscho ūeisaru, zehlahs ūahrlēezinashchanahs, ūa ūelaika ūeisars ūekad ūepahrgrohjū ūeds ūawu ūisturešchanohs pret partiju, ūeds ūawu eekščiigo politiku.

Schahdas sinas Perowška pati dewa par sawu pagahnti; sche
klaft wehl daschas, kas isdabutas zaur ismekleschanu: 1) 1871. g. 18
gadus wezo Sofiju Perowšku pahklauschinaja Nikolaja Gontcharowa
un slepenahs fabeedribas vrozeſe, vee kuras wehl peedereja Ratanjone,
Tschaiłowskis u. z.; 2) Perowšku ſauza teefas vreesschā, ka isplatiuſi
dumpigus rafſus un peederejuſi vee "Tschaiłowskescz" slepenahs,
naseedūaahs fabeedribos (1873. g.) bet minu atſina var newainiu.

Ne buht ne-atschidamahs par wainigu, Hesa Mirowna Helfmanna eesfahlkumä leedsahs faut ko isteift par pret wina usfahlto fuhsibü, fäari par fcho leetu wispahrigi; het wehlak 12. Merzä, kad fahds leezi-neeks wina pasina to personi, fas dñshwoja Troizkas celä № 27 sem Nikolajewas wahrda, wina isteiza, ta dñshwojus gan schim faswehre-fchanahs kohrteli, kohpä ar wiheru, fas isdeweeds par winaas wiheru Andreju Nikolajewu, het kura ihsto wahrdi negribohjt teilt.

Tur wiini apmellejuſchi Schelabows, Perowska un tas wihts, lsd 1. Merža ſtakli ſpitali nomira, un ko wiia paſinuſi ſem „Michaīla Iwanowitscha“ jeb „Rötika“ wahrd. Pee Helsmanas un wiinas lihds-eedſhwneela ari bijuſi „Strahdneeku awiſes“ flepenā drukatawa. Awiſes pirmo nummuru, ſā ari „Strahdneeku-beedru partijs programu“ wiia drukajuschi; Helsmana bijuſi ſezetaja. „Strahdneeku awiſi“ wiia paſchi iſdolijuſchi strahdneekem. — Schelabows bij ſchihb awiſes lihdsstrahdneeks. Wehlak wiia ar Sablinu ſem Hefenko-Nawrozka wahrdia pahemwiluſees uſ Teleschnojas eelu. — Jau 1877. goda Hefu Helsmanu dehł dumpigu roſtu iſplatischanas Maſkawad un gitās gubernas — nodewa waldoſčā ſenata ihpaſčai teefai, kura to noteefaja ar 2 gadu zeetumu un ihpaſču teefbu ſaudeschanu. Helsmana beidſa noſehdeht ſawu ſohdu 7. Maija 1879.

Apsuhdsetaja Timofejs Michailows us jautajumeem nemas no-abildeja; tikai teiza, ka peederohrt pee teen kreewu sozial-dumpineekem, krei staigajohrt va terroristu zelu, ihvoschi vee „strahdneeku fargeem“, su-zeem usdohits strahdneekus opfargahrt pret winu eenaidneekeem v. p. pret spijoneem, un foehdiht nelabohs meisterus. 3. Merzä winsch no-nahjis Teleschnajas eelä № 5, us lahdas personas usaizinashanu, fu-ras wahrdi negriboht peemineht. Wiss, ko Rishalows var winu, Mi-chailowu, isteizio, esohrt meli. Senak winsch dshwojis sem Tschemijs-was maspillsonga Sergeja Lapina wahreda.

Zaur išmēlesčānu peerahdihts, ka Timofejs Michailows, ar
wahrdū Machrows, mahžihs satlu-kalejs, preefch 6 gadeem nonahža
Pehterburgā un strahdaja daschōs fabrikōs. Kahda diakona Veltishevā
dehls, kas ar vīnu kohpā bij strahdajis, isteiza, ka Michailows jau $1\frac{1}{2}$
gada, kā likahs, peedereja īlepenai strahdneelu fabeedribai, kur lašņa
aīsleegtais grahmatas un awiſi „Semla i Woka”. Timofeja Michai-
lowa brahlis, Grigorijis, leezinaja, ka Februara mehnēsi winsch $1\frac{1}{2}$
deenas ar to kohpā strahdajis, bet Timofejs tad aīsgahjis, un nebijis
warts redsams.

(Turpia[†] beigum[†].)

Mo eeksfemehm.

Pēterburga. Zītērējais Baltijas generalgubernators, generaladjudants firsts Suworows, kas bij suhītīts uz Berlīni, lai no valdības puses tur dara īnamu, ka Kaisars Alekšanders III. eņemis Kreevijas troņi, dabujis no kaisara Vilhelma dimanteem istrobtatu Melnā ērgļa swaigsmi. No Berlīnes firsts aizbraužis uz Rōshmu.

— Turkestanas generalgubernators, generaladjutants Kaufmanis, esoht us nahvi ūlums. — Pareīstiziba atrohdoht Japanā gadu no gada wairak peekriteju, tā ka wīnu ūlaits, kas 1871. gadā ar 3 sahzees, tagad jau īneidsoties lihds 6000. Pee misijones tur strahdajsoht biskaps Nikolajs ar 4 kreewu misionareem un kahdeem 100 preestereem, dīmūscheem Japaneescheem. Misionei jau esoht joms garidīsneku seminars un ūma awise. — Pēterburgas mediko-ki-

rurgiskā akademijā ezelta komiteja, sem flawenā dakterā Bokina preefshchehdeschanas, kas lai zaurluhko ahrstu eksamineereschanas likumus. Komisija esoht atsinuši par derigu — atzelt dakterā nozaukumu preefsh ahrsteem un to patireht tikai wehl preefsh profesoreem, kureem preefsh tam buhſchoht ihpasch, daudz grūhtaks eksamens janoleek. — Par **Kaunas gubernatoru**, generalmajora Baranowa wectā, ezelts Pehterburgas vilsehtas-gubernatora palīggs, palkawneeks Melnikis. — **Pehterburgā** 28. Meržā nodedsa Petrova tchuguna-leetawa. Uguns bijis tik stipris un gohsīgs, ka uguns-dschfēji nemāsi newarejuschi tuwotees, un tamdekl uams ar wiſu eetaiſi nodedsis lihdi pamatam. Skahde esoht leeliska. — **Taunais domehnu ministris**, grahss Ignatjews, fawu amatu usnaemdams teizis, ka ihpaschu wehribu griboht greest uſ fahls jautajeeni, kas, jebſchu gan akjise atzelta, tomehr wehl arween esoht lohti dahrga. — **Naudas-kaltawā**, ka „Now. Br.“ dīrečijs, schim brihscham esoht isgatawoti 827 tuhſt. rubl. kapara naudas. Schi nauda, pawisam 18 tuhſt. 761 pudu ſmaga, tikhchoht gada laikā iſſuhtita pa Krievijas widus-gubernachm.

— Keisara Aleksandera II. nahwes-istaba, ar dsesi zela-gultu blakus rakstamam galdam, atrohdotees, kā kahds kungs „Magd. Ztgai“ raksta, gluschi tā, kā Nelaikis to nomirdams astahjis. Tur redzams Wina kara-mundeeris, stipri apschlafstejis ar ašinīm, un ar gluschi — lihds pat knohju rindai saplohsitu preefchstuhri; blakus atrohdahs labahs kahjas sahbaks ar pa datai saplohsitu sohli, — no freifaja atlikusees tikai dala no stilba un gabals no pefcha. Garais iohbens stipri faleekts un farohbohts, un turetawai truhkfst weena līkuma. Bruni-zepure ar ūpalwas-kuschki, kas bij nokritusi, gluschi ašinīmu pahlecta. — Wisas schihs behdu-peeminaas tikfchoht usglabatas ihpaschā seemas-pils istabā. — Gekschleetu ministeris ir dabujis 110 rakstu un telegramu, kurēs daschadas korporazijas, beedribas un personas Keisara Majestetei issaka fawas wiustizigakhs padewibas juhtas. — Breefmu-weetā pee Katarinas kanahla tuhlit pehz behdigā notikuma tika usstahdita svehtbilde, kuru publika bagatigi aplika ar puķehm un wainageem. Tagad schihs puku kapelas weetā teektaisita kohka kapela, kas tur paliks — lihds sahks buhweht basnizu. Mineto puku kapelu no-ahroht, Wisaugstaki bij pawehlehts gahdaht, ka tai weetā, kur Deewa meerā dušoschais Keisars fawas ašinis islehjis, neweens kahjas nespertu. Scho pawehli ispildoht, vilsehtas-dohmneeks Jablonskis wiſu nakti pats apfargaja to weetu un pahskatija darbu. Kad tai weetā, kur Keisars krita, sneegu lehnahm notihrija, tad atrada gabaliniu galas ($1/2$ werfchoku leelū) un diwi — ašinīm aptezinatus akmens, kā ori silgan-pelekas wadmalas strandas. Schihs lectas Jablonskis lika eelsīt traufā un aisschgeleja.

Kurseme. Deht tam, ka pee 1880. gada eesaukschonas nahzis preefschā, ka weens baptists, kas bij eesauks kara-deenesta, leedsees svehreht deenesta svehrus, teek no Kursemes gubernas kara-klausības komisijas wiseem par waijadsgu eevehrofchanu, kam tas jasin, jaun scho darights suuams, ka — pehz no svechedu tizibu garigo leetu resora laistā raksta pee Kursemes gubernatora lunga no 16. Janvara 1881. g. sub № 500 — baptisteem wiui tizibas-mahziba ne buht ne-aisleeds svehreht likumigo svehrestu, un ka tamdeht jaun-eesauktee baptisti naw atswabinati no deenesta-svehru svehrechanas.

Kungs un Keisars ir, us eelschleetu ministera lunga wišpade-wigako preefschä lkfchanu, par issazitahm ustizigas padewibas juhtahm, kas winam pefuhtitas preefsch **Keisara Majestetes**, un prohti: no Grohbinas pilsehtas-draudses, dñsmiuščas Dundagas pagasta, krohna-muischu Behrjes, Sibpeles, Sprigauku, Lustes un Ildses pagasteem, no wiſeem Baufkas aprixka pagasta-wezakeem, lä ari Widsemes un Kursemes Latweſchu lauka-draudsehn, Wiſchchligi paweh-lejis, wiſeem mineteem pagasteem un draudsehn pateiktees par ſchahm no wineem issazitahm juhtahm.

Ji Ohjolmuisħas (Paulsgnade) waru schoreis koo preezigu weħ-
stħi. Ohjolneek ir-ar faww zeen. d'simtsfunga laipno peepalihfibu ja-
wam skħolas-namam par leelu jaunkunu krahxhaas ehrgeles apgħalda-
ju x-fidhi, kas preeksx pahri gaddeem pee ehrġelu-bu ħwetajha Herrmanu kfa
bij apstelletas un schimis deenās kluwa gatawa. — Minetahs ehrge-
les ir, kà jau wifxi zitti taħkumà pañiżistamà meistera darbi, wifadà sna
glietti un teizami strahdatis. Schis wina darbs atkal to flaiddru lee-
zibū doħd no sevis: „Darbs flawè meisteri“. — Qeela pateiziba
nahkhaas muhsu zeenitam un miħlottam d'simtsfungam, kas ne ween ar
labu u smudinafchanu, bet ari ar kreetni nandas-summu no faww pu-
ses — 150 rubl. — pañihdseja; tħapax ari zeen, mahżitajam Conradi tgħam
par daudskahrtigeem puhlineem minet-ħadd. — Sirsnigas pateizibas
wifseem zżeem labweħletajeem.

Ehrgelehm ir 4 sħanofshi registeri ar pedali, un mafsa 400 rublu.

J. Sp. —

Ij Kalnamuischä (Hofzumberge). Scheijenes Leel-Skadimu fainmeekam nosaga ne ſen pee Tiltina meschafarga Leifchöd 2 ſtrgus, 30 rubl. wehrtibā. Meschafargs bij gan naakti redſejis ſaglus meichā eebranzam, bet dohmadams, ka eſoht mescha-sagli, gribejis meerigi no-gaidiht, lihds brauks atpaakat. Da tas ſagaidijis lihds pulft. Zeem no rihta; bet welti. No rihta pee wina atſkrejjis fahds wihrs if oh-trahm meschafarga mahjahm un waizajis, waj ne-eſoht manijis ſtrgu-ſaglus, jo tam eſoht nosagi 2 ſirgi. Nu fahkuſchi apſklatitees, un atradufchi, ka ſagli ir bijuſchi ari paſcha mahjäs. Leel-Skadina ſirgi gan ir wehlaſ atrasti, jo ſagli tohs turejuſchi par newehrteem, neimt lihds; tapehz meichā palaidufchi waka. Pee ohtra meschafarga nosag-tee ſirgi ir ka uhdenei eekrituſchi; bijuſchi lihds 250 rubl. wehrtibā.

Wihrs, kam sirgi nosagti, ir nabaga zilweks, un nefin, kire nu
greestees. Tas bij no sawa faimneeka sirgus isluhdis, ar ko pahwest
filtumu; tapehz ari nu ir faimneekam notikufchà skahde ja-atlihdsina.

3. B.

Ji J... S....was. Kaut gan laifratstös efam laffjufchi, ka
ſchur un tur wehl wezu-laiku tumfhas eeraſchhas tohp zeenitas; kaut
gan ir mahzihts, loi tahs atmet, tad tomehr rohnahs wehl daschi, kas ſcho
balstu deenu tahs zeeni un pawifam aifmirst, ka ir laiks no ſchi meega moh-
ſtees un atſiht, ka wezi laifki lihds ar wezahm eeraſchahm ir ſudufſchi.
Tä pee mumis Waſtlahwja- jeb, ka wezi laudis mehdſ faukt, „Budehlu
wakarā“ bij tahdi „budehli“ uſliliduſchi, kas dascham us ilgaſu
laiku buhs to wakaru atſtaſhjuſchi peemina. Kad jau ſchee daschu
mahju bij iſſtaigajufchi, tad ari eedohmajufchees us augſchā minetā
pagasta ſkohlaſ-namu no-eet, un ari tur ſawus waronu darbus iſdaricht.
Tai wakarā ſkohlotaja kgs pats ne-eſoht bijis mahjā. Behrni daschi
laukā buhdami, eeraudſhjuſchi kahdus breeſmigus ehrmuſ nahkoht,
eefrechjuſchi eelfchā, faukdami: „Budehli naſk!“ Te jau ari ſchee flahſ,
un kahdu zelā ſatikdami, krituſchi tam tuhſit wirſu, iſprohwedami,
waj ari budehlu naqus warehs iſzeest. Kad nu tas pehz glahbfchanas
fauzis, tad ari peeftaigufchees daschi no leelakajeem ſkohlaſ-behrneem,
to glahbt. Bet budehli nehmufchees wehl jo ſtipraki ſtrahdaht, un zie-
tuſchi ar ſawahm nuhjahm us wiſahm puſehm, tamehr tahs faluhju-
ſchhas; tad fahkuſchi muſt. Kad nu teem ir dſinuſchees pakal, gribed-
ami paſſit, kas ſchee tahdi ir, tad iſrahwufchi no fehtahm wabas, un
ar tahm fahkuſchi atkal no jauna ſawus waronu darbus ſtrahdaht.
Behrni bijuſchi tä pahrbihjuſchees, ka dasch oħtru deenu ſlims fagulejis
un dasch wairaf deenu bruħzes fanefajis, ko „Budehlu wakarā“ eeman-
tojis. Kä wehlak dſtrdejahm, tad ſchee budehli eſoht bijuſchi kahdas
kaiminu meitas, kas pat budehleem pahrgehrbuſchahs; naw wiſ welti
to wahrdū neſuſchhas, bet ari piñigi iſrahdijuſchhas, ka proht budehlu
darbus iſdaricht.

Kä nu schih̄s tumſchahs wezu-laiku eeraſchas lai iſnihzina, jeb waj ari mas ir eespehjams tahs iſnihzinaht? Pebz manahm dohmahm, ir gan eespehjams tahs iſnihzinaht. Kad katris faiſmeeks us ſameem faiſmes-laudihm zeetali uſraudſitu, kad neweenam bes atlaufchanas newehleſtu nekut iſ-eet, tad ari drihs buhtu panahkams, ka tahdas ne-kahrtibas fabktu ſuſt. Bet kaſ to dohs? Katram faiſmeekam ir gan

pawehlehts us to luhkoht, lai wina deenesta-laundis nekur apkahrt ne-bländahs; bet ja kahds pehz fchi likuma turahs, tad tas drihs par ne-jauku un sliktu zilweku tohp issflawehts, tà ka tas pehzgalà neweena kalpa, nei kalpones newar dabuht. Tamdeht daschi, no tam bihdamees, atlauj saweem deenesta-laundihm waln, lai katriis dara pehz sawas patif-
shanas; turklaht neruhkst ari deewsgan tahdu, kas labprahrt no fa-was puses peepalihds tahdas- un zitadas nefahritibas weizinah.

Behdul is.

Tukuma apteeka mahzeflis B., kahdus 20 gadus wës jauneklis, nahwigas sahles eenemdams, 22. Februari pats few galu padarijis. Nedelas 3 waj 4 bijis it noslumis, un heidscht lohti dauds nahwigu sahlu eedsehris. Gan bijuschi tuhlit dakteri flaht, kad fahzis kleegt, ka eelchà pahlveku graisoht un degoh, gan dewuschi sahles un wifadi nöpöhlejuschees winu pee dschwibas ustureht, bet bijis wifs par welti.

Riterfhaftes Abawas (Kuhkeneeku) pagasta Lisku meschafarga mahjas nodedsa 7. Merzà, ap pulksten fescheem wakarà. Uguns no istabas zehlusees, un ar leelu wehtru it ahtri aisdsihta us firgu stalli un flehti. No pee-auguscheem un stiprakeem zilwekeem narw bijis neweens mahjas; bijuschi Irlawas frohgå us lihgumu. Til ar leelu puhsliu firgi isglahbti. Wifa zita manta, kas bijusi istabà, stalli un flehti, fadegusi. Saimneekam no drehbehm til tas palizis, kas bijis mugurà. Klehti fadedsis dauds labibas, fehlas un drahnu; wahgusi rati, ragus, kamanas un firgu-lectas; us stalla-augschu lohpu-ehdamais. Uguns tad til pamanita, kad jau jumts fahzis sagruht. Meita ar behrneem sehdejusi pee pliktes, wakarinas wahridama. Dohmà, ka buhs leelà wehtra no pliktes kahdas dñirksteles us jumtu israhwusi, jeb flurstenis nebuhs deewsgan zeets un stipris bijis, jo pehz uguns-grehka tas pawifam sagruwis. Saimneekam aplam leela skahde, un no pahrtikuscha wihra tas it ihfà laikà par nabagu palizis. Kuhkeneeku masjam pagastam ar til 18 faimnekeem gan gruhti nahksees preefch trim ehkham waijadfigo buhwmaterialu peewest un pee ustaifshanas peepalihdscht, jo bes tam winu eefahktà pagasta-skohlas buhwe lichds nahkofscham rudenim pabeidsama. Tani paschà pagasta pehrn ruden Zihruki faimneekam rija nodedsa, preefch kuras waijadfigais buhw-materials bij scho seem japeewed.

Kandawas Lihgasmuischhas rentineekam un melderim Thonigs nakti no 24. us 25. Februari no stalla issagli trihs firgi, katriis 125 rubl. wehrtibà; no uslausta wahguscha isnaemtas 2 jomnas ap-kaltas ragus, 2 ahdu riiki ar rehdehm un 2 balti lohki. Wahjisch un nodshits firgs tai weetâ atstahts. — 15. Februara wakarà kalejam un maschinistam Freimanim Waribas muischà, kur bijis us kahsahn, firgs no stalla issagis.

Leepajas ohstà eshoft jau fahkuschhi fugi abraukt. — Lihds 18. Merzam f. g. ir eenahluschi 61 lugis un isgahjußchi tikai 33 lugi.

No Leepajas. 22. Februari bij beedribas namà pirmais laizigais konzerts un laikam ari pirmais latvisks konzerts, kamehr Lee-paja stahw. Programa bij lohti bagata. Ihpuschi Sooste lga tenor-solo gabali bij lohti jaunki. Kà dsirdam, tad dseedataji fagatawoju-schees us garigu konzertu, kas buhs waj „Salo zetortdeen“, waj „Leeelo peektdeen“, jeb ari „Pirmo Leeeldeen“ Leepajas Latw. basnizà.

(Zitas finas is Leepajas nahkofschà nummurà.)

Sted.)

Baltijas domehnau pahrwaldē, Rihgå, 20. Aprili zaur wai-rafkofschhanu tilks arendè isdohtas 4 Kursemes meschakungu muischas, un prohti: Birschu meschakunga muischha, Jaunjelgawas aprinki; Pehterwalde, Dohbeles aprinki, un Kuldigas Hipelne un Torlowas Hipelne, Kuldigas aprinki.

Latweeschu deputazija, fa „B. W.“ sino, dabujusti no eelch-leetu ministera fga, generaladjutanta grafsa Boris-Metikowa, schahdu — 28. Merzà f. g. sem Nr. 1353 laistu rakstu:

„Keisara Majestete, us manu wispadewigako preefchà stahdi-fchanu, par Widsemes un Kursemes Latweeschu beedribu- un pagastu adresi, ar winu wisustizigako juhtu issazifschamu, ir Wisaug-staki pawehlejis: minetahm beedribahm un pagasteem, un winu pilnwaxeem, kas abraukuschhi us Pehterburgu preefch gohda parah-difshanas Deewa meerä dufofchà Keisara Aleksandera II. pihschteem, issaziht pateizibu par no wineem parahditahm juhtahm. Par tahdu Wisaugstako schehlastibu teek Widsemes un Kursemes Latweeschu beedribahm un pagasteem zaur scho finams darihts.“

Latweeschu beedribu- un pagastu adrese, kas Keisara Majestetei zaur eelchleetu ministeri pasnegta, stan tà:

Keisariska Majestete,
Angstais Rungs un Keisars.

Ositu behdu sagraustahm firdihm pe Tawa augstà trohna, Wifuschehligais Rungs, tuwojamees, Widsemes un Kursemes Lat-weeschu wahrdà leezinah no Latweeschu tautas ne-issakamo skumju un nöschaubigahs padewibas juhsmahm.

Bahlà nahwe atnehma fa wifahm Kreewijas tautahm, tà Latweeschem ne ween Waldineeku, bet Tehwu, Gahoneku un Sargu.

Kà schehlabu waimanaš, breefniqà wehfts ffrejha no pilsehtahm us pilsehtahm, no mahjahm us mahjahm: „Zars-Altwabinatays im Labdaris miris zaur besdeewigu fleykawu nolahdetahm roh-kahm!“ un pildija firdis ar ne-isteizamahm behdahm un ihgnamu. Latweeschu tauta lichds ar zitahm Tawas Walstibas tautahm apraud Deewa preefchà atsgahjußcho Semes-tehwu, un zelös nometu-jees fuhta sawas karstabs lihgashanas Wifuwarenakam Waldineeku Waldineekam debesis, lai Tas Tevi, muhju Keisaru, fargà, un dohd Tevim spehku, fchini gruhtà laikà dahrgahs tehwijs lablahscha-nobs, flawu un waru wairoht.

Us Tevi Latweeschu tauta leet wifas sawas zeribas. Èñ wi-nai tahds pats schehligis Rungs un gahdigs Tehws, kahds Taws Tehws bijis.

Latweeschu tauta nekad ne-aismirfhs, fa til sem Kreewijas Zaru wifuwarenaka fzeptera wi-nai aufa labaku deenu rihts.

Swehredama, Tevim ustiziga palikt lichds heidsamam afins pileenam. Latweeschu tauta ir pahlvezinata, fa tas ir winas fwehfts peenahkums un masa pateizibas sihme par leelahm labdaribahm, kuras wi-nai fanehma no Taweeem Tehweem.

Kà rohbeschneeze pee Baltahs juhras peekrastes, Latweeschu tauta leet galwu us tehwu-semes rohbeschhu, fargaht Tevi, sawu Keisaru un Tehwu, un fargaht sawu tehwu-semi.

Rihgå, 15. Merzà 1881.

Widsemes un Kursemes Latweeschu beedribu- un pagastu wahrdà: (Paraksti.)

Wainags, kuxu Latweeschu deputazija nolika us Keisara Aleksandera II. sahku, bij wihts is lawru lapahm un apfeets ar balta sihda banti, us kuras galeem Kreewu un Latweeschu walodà bij lasoms: „Sawam ne-aismirfamam Tehwam un Labdarim, Keisaram Aleksanderam II., muhjacham pateizigee Latweeschu.“ Us bantes zilpas frah-fojabs fiafsts fudraba A. Pati bante bij pahlveilkta ar melnu truhwes-flohr.

Deputazija pahrbraukufi no Pehterburgas 29. Merzà.

No Bebrenescheem. Us semehm kalejeem ir tas eeradums, fa teem, kam kahds kaleens, japatihds pee kafschanas ihpachi ar „leelo ahmuru“. Sinoms, fa semkohyjeem tahds darbs ir ne-erests, un taphz no stipras strahdachanas daudsreis faslimst. Tas ir redsams it ihpachi no kahda Bebrenesches notifikschà atgadijuma. Kahdu faimneeku no Suteneem no kaleja nahkoht ta pahrnehmusi slimiba, fa tah-fak eet newayedams — pakritis pee fenes. Bebrumuischhas kutscheeris pahrbraukdams to pamanijis, un no wi-nai pahrnehrstabs balsfs nogis-dams wi-nai leelo faslimschamu, to apnehmees mahjas pahrwest. Galanu pabrauzis, atradis par labaku, wi-nai nowest us muischu. Un rikti! — tikai pee muischas pahrnehrstabs, dschwibas fweze ari is-disfa. Winu apraud seewa un masee, bes apghadneeka atstahtee behri. Waj kalejeem newajadsetu atswabinah, un ja wairak ne, tad at-weeglinah fawus apmekletajus no tahda wineem ne-erasta darba?

No Weetalwas-Ohdseenes. Laidihm arween waitak isglij-tojotees, issuhd ari daschas rupsjibas fadishwè. To parahda 2. Merzà notureta tigrus-deena. Ziteem gadeem bij daschi brahlischhi jasuhha us drohfschaku weetu, lai isgul reiboni. Schogad, gohds Deewam, netika kahrtiba trauzeta nei zaur sahdsibahm, peewilfchanahm, nei ari zaur zi-tahm kahdahm nefahrtibahm. — Scheijenes Kurmen rentneekam bija issagli kahdi 2 birkawi linu. Ilgi palika pakalmeklefchana westiga. — Clischu faimneekam ari bija fahkuschhi kartufeli no pagraba leelà mehrà fust. Mu faimneeks usfahsa pagraba apmakteht. Beepefch fahds pahrnehrstabs pee pagraba turwumà atrohdochahs dohbes (kur agrak kartufeli tureti) un, waktetajeem par leelu isbrihnishchanobs, nenehmis wi-nai kartufelus, bet linus. Waktetaji blehdi nokehruschi un pasnuschi par kahdu no ahrpagasta cenahkuschi kalpu. Kentneeks atsimis linus par fawem.

No Wez-Kalznavas. No ta laika, kamehr fchà taisfhts II. Keis. Zehju draudses-teefas miteklis, fchà ir ari raduhees jautrafa fadishwè un satifsm. Zeen. Leelskungs von Brümmer ir eetaifjis weef-nizu, kas teefas apmekletajem ir no leela swara. Wifam apgabalam par fwehtibu wiñch eetaifjis ari damfa-dñrnawas. Kà dsirdam, scho pawasor atwehrschoht bohdi im Holandeeshu feeu sagatawotuwi, fa-

wehl jo leelaku frehtibu nefs. — Wez-Kalsnawas draudses „mahzibas-behnu“ nams mahzitaja muischä ir jaw gauschi wezs: feenäs ir jau dauds rohbu, un leahsne ir til faplhüsni, ka wairës newar furinah. Mahzibas-behrneem jasanahk wehl fneegam esoh, un tapehz usuteschahnahs außla istabä nam wis deriga preessh teem. Ar leelu preeklu fanebam to konwenta spreediumu, ka draudse gribohf schai nekahrtibai dariht galu.

Ij Minstas. Muhsu ūaotajs zeen. Mikus Gaila lgs raksta par schahdu behdigu atgadijumu: Kahds dselzeta-stanzijas preeskheets aissgahja kahdu wakaru apmekleht "savus draugus, rentejas eerehdnius, ar kureem nebij ilgu laiku satizees. Winsch tohs atrada spehlejam zeeti aisleegto kahrschu-spehli "stukulu", us jo augstahm naudas-summahm. Spehletaji nebij flinki, usaizmaht eenahzeju, lai spehle lihds, jo grubeja tam kahdus rubulishus nospehleht. Gefahkumā tas gan negrubeja spehleht, bet heidsoht klausidams draugu eeteikschauai, tadšu spehleja. Un it kā ziteem gribedama spihchteht, laimes-mahmīna šhoreis uſſmaidija stanzijsas preeskchneekam, tā ka tas gaismai austohi atstahja draugus ar pusohtra tuhkti rubl. kābatā, lai gan wakarā bij pee teem aissgahjis gandrihs tukschā. Treschā deenā eenahzis pee laimigā dselzeta-stanzijas preeskchneekā dakteris, kas ari bij lihds spehlejis, un paspehlejis eevehrojamu summu; tas prafijis, lai at-dohdoht mineto naudu, jo esohf spehlejis ar neriktiqahm kahrtihm, un tapehz ne-esohf wis naudu winnejis, bet nowihlis. Stanzijsas preeskheets, newaredams panest tahdu gohda laupischam, fajjis, lai eijoht ohtrā istabā, kur naudu waroht fanemt; ta esohf flapi. Ja warbuht tur nebuhtu wifa, tad us truhkstoscho isralstischoht wekfeli. Pats winsch eegahjis ohtrā istabā un — noſchahwees. Nu gan fasfreh-juschi ziti turumā buhdami dselzeta eerehdni, un ari kahds brigades ofizeeris un usaizinajuschi dakteri, lai īneegtu nelaimigajam valihdsibū; bet tas leedsees to dariht. Lihds dabuja zitu dakteri, bij jau par wehlu, jo nelaimigajam nosfrehjuscas astnis. Wina pehdejee wahrdi bij: „Eſeet tik labi un fakat dakterim, ka zaure winu Juhs mani at-rohdeet ſchahdā buhſchanā.“ Dakteris ir lihds ar ziteem spehlmaneem apzeetinahts.

Maffawā no 5. Aprīla ēiwesta stingra weefnizu un eebrauktawu pahrraudīschana, preeksch kam polizejai saldati dohti palihgā. Ibh-paschi zeefchi skaftees us isbrauzejeem un eebrauzejeem.

Nreslawka. Witebskas gubernā, ne sen pakahrahs kahds 70 gadus wegs Schihds. Deenu preeksch tam bij 50 rubt. naudas aisehmis no zita Schihda dehk andeles; naudu bij pasaudejis un wakarā ar tribeskahrtigu zilwu pakahrees.

Wu sehrsehm.

Wahzija. Braunschweigas herzogs drihsumā ūvinefchoht sa-wus 50-gadu waldfchanaš-fwehku, un ſchai ſwehku deenā grīboht peenemt leelherzoga tituli. Wahzu leisars un ziti Wahzu waldineek ne-efoht preti ſchim nodohmam. — Kreewijas fuhtnis Saburovs uſ ſawas waldibas pawehli eefahjis ar Bismarku farunas par politisku behglu patwehruma jautajumu. Dohmā, ka leeta weifſees tik tahlu, ka wihas leelvalstis tiks celuhgtas uſ konferenzi Berlinē, un tur koh-piagi pahrrunahs par behglu isdohfchanu.

Anglija. Vorda Bikonsfjelda wahjiba aug; winam gan naw nefahdas gruhtas flimbas, bet wina weguma dehl ahrsteem wahja zebra, ka zelhees. — Tunifes leetā Anglu waldiba negriboht eejauktees. Lai Franzija tur dara, ko gribedama, wina tamdehl nebaschifees. Zaur to Anglija grib panahkt, ka lai Franzija alkal yabalstitu Anglu politiku austruma jautajumā. — Kreewu waldiba nodohmā peepraukt Anglijai, lai issdohd winai Hartmani, Maskawas-Kurfskā dīselzeta usspēbreju, kas schim brihscham usturahs Anglijā.

Franzija. Tunis es leeta paleek jo deenas wahrigaka. Agro-
spehks, kuru walibba taisahs suhtiht us Tunisi, efoht kahdu 30 tuhast.
wihru stipris.

Greckija. Waldiba peenehmusi leelwalstju preefschlikumu — rohbeschu lectā, bet ar to peeprafijumu, lai leelwalstis par to galwo-joht, ka wina ari teesham wisu to dabijoht no Turzijas, kas tai pee-fohlights. Bet ar galwofchanu ir jo ehrmota lecta. Ja leelwalstis galwo, tad winahm ari japofochabs alkaf us kabjahn, ka war fuhtiht sawus kara-kugus Turzijas uhdendōs, kas lai Turku pee tam pefpeestu; jo la-bis prahcis Turzija gan teesham to nedarihs; — leeta tiks tik nowil-zinata, bet nekas nepanahkts. Dulzinias atdohfchanā leelwalstihm jau bij leelas galwas-fahpes, bet fcheit, kā dohmajams, buhtu wehl dauds prahwakas, — ja leelwalstis tik ween peenemitu galwofchanu. Tomehr

no wifa gan paredsams, ka leelwalstis to nedarihs, un tamdeht tad
karfch wehl ne buht naw nowehrsts — starp Turzju un Greekiju.

Turzija. Semes-trihzeſchana Chiosas falā bijuñ jo bresmiga; rehlinā, ta 8000 zilweku pee tam dabujuschi nahwi, un lihds 10 tubkst. tikuschi eewainoti. Lihku wehl efoht leels pulks apalſch muhru drupahm; bihstahs, ta — lihkeem truhdoht — ne-iſzefahs fehrgas. Dauds no faleneekeem atſtajjoht ſawu tehwiju un dohdotees uſ ziturenī — mekleht jaunu tehwsemei. — Mesopotamijā mehris efoht maſinajees.

Visjannafahs sūras.

Pehterburgā, 3. Aprilī. "Wald. Wehstnefis" siro: Pahrsuh-
dsibū eesneegschanas laiks no us nahvi nosohditeem noseedsneekem
naw tizis isleetahts. Rīsalows un Michailows eesneedsa schehlatības-
luhgchanas. Teesa spreeda, ka tahdā bresmigā noseegumā schehlatī-
bas-luhgchanas atstabjamas ne-eeewchrotas, bet tomehr eesneedsa mas
Keisara Majestetei. Keisara atbilde skaneja: Darams, ka senata teesa no-
spreeduusi. Tadehk wijs notesatee pehz spreeduuma pakarani. Bet Helsmanas
pakahrchana, tamdehl ka tu gruhta, īdarama pehz dseñdeschanas. Celās
peessi ūaojumi siro. ka Keisara sleykawas schodeen pulksten 9 dōs
— pakahrti. — Pehterburgā, 3. Aprilī. Noseedsneeku pakahrchana Se-
menova plāsi pulksten 10 dōs nobeigta. Michailowam diwi reisās eepreelsh
pahrtuhka striķis. Kahrtiba netika trauzeta, lai gan pa celohm un pakahr-
chana weetā bij lohti dauds lauschu. — Rīhgā schinīs deenās notifisū ne-
gehliga brahla-slepławiba, par to lasam schahdas ūnas: 31. Meržā,
pulksten 6 dōs wakarā, 3 puikas, pastāigadamees, pilsehtas ganibās u-
gahja zilwela rumpi, kam galwas-galā truhka galwas un plezu līhds
kuhtihm, un kahju-galā — kahju līhds zeleem, un to usrahdijsa polizejai.
Tai paschā wakarā wehweeu-eelā Nr. 5. preefschnamā atrada asinīm
aptraipitus drehbju gabalus: mehteli, twahrkus, pahri bitschu un pahri ga-
maschu. Atsīhdama, ka starp abeem atradumeem waijag buht fakaram,
polizeja us wiſahmt puſehm fahla mekleht un pehtih, līhds pehdigi 2.
Aprilī atwalinatais saldats Nikita Anikejejs Janischewskis tai darija
sinamu, ka wina brahlis, Welisħas pilsonis Parširs Janischewskis,
kas pee ta dīshwojis, kahdas deenas jau bes pehdahm pasudis. Kad
winam rāhdijsa wehweeu-eelā atraſtāhs drehbes, tad taħs pasina par
fawam brahlim peederigahm. Minetais Janischewskis daschadi fapi-
nahs ūwōs istekumōs; wiſch bij bijis par feldscheri Minſkas kara-
spitali, un amputazijsa (nogreeschana) pee atraſtā līhka, ka polizejas
ahrīs isteiza, bij īdarita no prateja rohlas; tamdehl zehlahs schaubi-
chanahe, waj tikai pats brahlis nebuhs wainigs, un nehma
pahrmekleht wixa dīshwokli. Dauds weetās (grīhdā, ūlapī, drehbes
un pee zirwja) atrada asinīs. Scho wiſu usrahdoht un zeeschi
pamahzoh, Nikita Janischewskis schahdi atsinahs: No 3. Decem-
bera p. g. wiſch dīshwojis kohpa ar ūwu brahli Parſiru; brah-
lis no wina beeshi aizsahmees naudas, bet ne-ātdewis; tam-
dehl tee uahluschi strīhdā un draudsigi wiſ nedīshwojuschi. Vīrmeen,
30. Meržā, paschā wakarā, kad jau bijuschi iſgehrbuschees un gribejus-
chi eet gulebt, taħds strīhdā atkal iſzehlees, un brahlis winam ūtis.
Nikita duſmās pakhris ūrvi un brahlim ar to ūtis pa galwu, ta ka-
tas bes dīshwibas pakritis gar ūemi. Gribedams ūfleht lihki, wiſch
ar galdnasi uehnis to ūagraiſht masaklōs gabalōs, ūflehpis ūlapī,
ohtrā rihtā nopirzis 2 maiſus, — weenā eemetis rohlas, kahjas, rumpja
augħħgalu un ūfarnas, un ar fuhrmani pahrbraužis Pahrdaugawu, kur
to ne taħlu no Mahrtina basnizas nometis mesħa. Mahjās pah-
rahħis, wiſch ligi līhka rumpi un galwu atkal fuhrmani un nowedis
līhds Aleksandrejai, no turenes tad kahjahn gahjis us pilsehtas gani-
bahim un fatru gabalu nometis farvā weetā. Tanti paschā wakarā
brahla drehbes nonesis wehweeu-eelā un nolizis kahdā preefschnamā.
Dīshwokli wiſch ūħli uſflauzijis brahla asinīs, un asinairahs luwatās
fadedsinajis krahji. Sirdes-bailes to dſenajuſhas apkahrt, ta ka naudn
(150 rubl.), ko pee brahla atradiš, ātdewis kahdai meittai; bet paſ-
sewim gribejis nopirk tewolweri, ar to noſchautees. Wiſs tas, ko
brahla-slepławiba, kas 27 gadus wez̄ un attihstijees iſskatāhs, isteiza,
iſrahdijsas par pateefu: peeminetās weetās atraſti wiſ līhka gabali,
un ari useeta ta meita, kurei bij dewis naudu. Nonahwetais bij 28
gadus wez̄ un nodarbojahs ar daschadahm agenturahm, pulksten ū-
taħħschana un līhmiskeem meħginajumeem, iſgatwoht ūlunligu ūweestu.
Pee Jelgawas Leelupē ledus fahla eet 2. Aprilī ap puđdeenu. Uh-
dens bij tikai 5 pehdas 2 jellas ūzehlees. — Kursemes gubernatora
lunga apsīprinajis par Puhru un Talsu baptistu-draudses garig
preefschneeku pee Bīstenes muisħas pagasta peederigo Indriks Ġidmani,
zitreisejā turenes garigā preefschneeka Indrika Hermansohna weetā.
Kursemes konſistorija naturehs ūwu ūhi gada pawaſaras-juridiku no
28. Aprilī līhds 11. Maijam.

A t b i l d e.

W-e-sch.: Xiaojuans nebuhs misai eewehrojams. Tagad tif dauds ñwarigu leetu jasino, ta nati eespehjams wehleschanohs ispildiht. Bei tam ne-ejet usbewusst Samu mehrdu.

Latv. Atv. redaktors: J. Weide.

Ar kurjumes oberhofteesas atwehli es jaun dīshwokli esmu pahrežlis no Jaun-jelgawas už Jelgavou, un dīshwoju tagad satolu-eelā № 21.

Nuna s=stundas: preekhvusdeenās no pulkt. 9½—11; pēhvpusdeenās 5—6.

Ernst v. Reinfeldt, oberhofteesas advokats.

Skohlotajs
preekhv Wihganta (Staben) pagasta-skohlas, Jaunjelgawas apriki un Schpils draudē, wišlabaki tahds, kas apprezejees, ar vajadīgahm leezibahm var peemeldees, pee Schpils mahzitaja, jeb pee Wihganta pagasta-mežakā.

Skohlotaja palihgs
war tuhlt Bukažen skohla weetu dabuht, Japeetezahs pee skohlotaja R. Schillera. Adrese: Tockenhof pr. Mitau.

Tauna Dahma,
kas noltiūi ekfament, bet naw musikaliga, meklē weetu. Japeepraža Jelgawā, leelāja eelā № 35, weenu trepi augichup, va kreiso rohku.

Laba spihsmane
teek melleka preekhv laukeem. Jameldahs Jelgawā, kāmengihseru-eelā № 21 B.

Gipsi preekhv ahboltina mehsloschanas, kā ari
superfosfatu
preekhv pawasaras sehjas — peedahwā
C. Höpkeris, Jelgawā.

Kalki nelgshoti, kā isdedistiati vilnigās muzās 10 rbt. pr. lastu ir Señiles mujschā, pee Salbus, katu deenu dabujami. Señiles mujschās-waldishana. (№ 23.)

Kalejeem par sinu.
Weena smehde
lihs ar wiſahim amata-leetahm ir tuhlt jeb no 23. Aprila 1881. g. isnohajama pee Mündales Seepetam mahju ihpačhneeka
J. Neeksta.

Wiſlabasee
kwēefchu milti
ir pee
C. Höpkeris, Jelgawā.
Drīshas, labidihgostochas ahboltina- un
timoteja-sehflas,
kā ari daſchadas zitas sehflas, pahrdohd lehti Gottfr. Hermannis, Jelgawā, pee Dohbeles wahrt.

Labi dihgostochas žarkana
ahboltina:
un
timoteja - sehflas
peedahwā
C. Höpkeris,
Jelgawā, fahls- un filku andeles- weetu.

Wif. mehrneefu darbus
usnemahs mehrneefs Qaudon, Jelgawā, dambja-eelā, Zatohsohna namā № 2, pretim bruhwerim Friedländeri, pee sluhchahm, kanahles malā.

Jaun-atwehrtais alus- un kwāfas-bruhjs Dobsomuischā peedahwā labi nolehgerejuschu

Bairiſchu- u. Piffenera alu
— mužahm un pudehm. Apstellechana nem preti un apghāda drīshumā F. Steinerā lga alus-weikala, Jelgawā, vils-eelā № 5.

— mužahm un pudehm. Apstellechana nem preti un apghāda drīshumā F. Steinerā lga alus-weikala, Jelgawā, vils-eelā № 5.

Ge-eeshana no Pehtera-eelas, sehtā.
Schē pahrdohd wiſlabako lehgera-alu, goſchu un tumšchū, kā

Kulimbakeeschu Export-alu,
leelumā un masumā, ar pudelehm un mužahm, preekhv atkalpahr- dwejeem un privateem.

Viži pudeļu korki ir apšīmeti ar manu tirgotawās fōtempeli.

G. A. Bertels,
Scharlotentahles brahfs, Rīhgā.

Gohda-alga
nas 1871.
Uſſlawescha-
no iſſtahdi-
1881.

no iſſtahdiſcha-
gadā.
nas rakts
ſchanas
gadā.

Viſeem laukfaimniekeem, amatneekem un ruhpneekem zaur ſcho pēdahwaju, uſtizamu apdeeneschā un lehtas zenas apfohloht, fawu bagato frāju mu

Anglu greeſchamo riſku

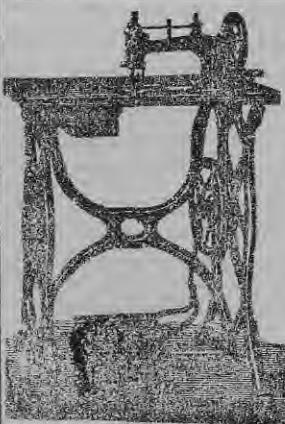
no Warda fabrikas, kā: wiſles, ſahgus, tehraudu un wiſas ſortes amatneeku riſkus; tad wehl: willas-kahrſtawas, dīrkleſ, preekhv karamahs atſlehgās, va weenai un ſazēs, ar weenu wiſas-atſlehgū, dahrſu- un balastu-ſchipeles, feena- un mehſtu-dakſchas, mal-kaſas zirvjuſ, ſkuhves, engeſ, ſkuhwifitūs, kafeju laftas, ka-ſejas- dīrniawinas un kafejas-ded ſinatajus, ūtlu-kuſturus, ziņka-ſpānnus, miſina besmerus, pletiſeruſ, meeseruſ un tehjaſ-ma-ſhines, tſchuguna, iſzinneiſ un emaleeretus, wahrmoħs traufus, ſchlehrus, galda- un kabatas-naschus, lohpu lehdes, ſirgu pine-kuſus, ſwejneeku-leetas.

Musikas instrumentes,

kā: harmonikas, wiſoles, klarnetes, ſlehtes, trompetes, ſtīgħas (ſeides) u. t. pr.; tāpat ari ween- un diwtohru ſlītes, piſtoles, rewolverus un med- neeku-riſkus.

Ari ſnuju, kā pee man atrohdahs ar Waldibas attauju Kreewu Keiſara ſchaujamā pulwera pahrdohſchāna.

Johannes Mitschke,
tehrauda- un ſchaujamo riſku magazīne, Rīhgā, fungu-eelā.

5 augsfahs gohda-algas
dabuja uſ III. Baltijas ſem-
ſohpibas iſſtahdes Rīhgā,
Junija mehnēſi 1880. g., no
numis iſſtahditahs

ſchujamahs maſhines.

Keelaka iſwehle. Pilniga galwoſchāna.
Lehtafee tirgi.

Rührs & Timmerthals,
Gefch-Rīhgā ſmilſchu-eelā № 7.

Been.
pag.-waldibahm
finamu daru, kā es apakſhā miniehts ap-
nemohs batu-pohleſhanu ſchinī gadā iſpi-
diht. — No augsitas waldibos apſuprinahis
valotajs

M. Ritter,
Krohna Brambergu Upes-Miſchhu
maſhās.

Meldereem,
tam patiſtu uſ ūneekſes upes, kohti labā
meetā.

uhdens-ſudmalas
uſ brihngadeem buhvecht, iſbodh tumafas
ſtaas grintes ihpačhneeks. Spridjanu mahju
ſainneeks J. Bluhm, 7 werſtes no Gu-
ſtina (Trentelberg) meſta, Laudones ūt-
zela malā.

Strībdū nogreest grībedami, daram mehſ
teem, kuri pee Jelgavas piſehtā un
tilta lihdi ſchim ſweijoja, ūtanu, kā mehſ to
ſwejās-rekti no dahrſa ſomitejas nohmaiſuſi, un tamdeſti neweem bieb iſpachas ſalih-
ſchanas ac muns tur ſweijoht nelauſum.

H. Neumann.
Brödermann.

Labi dihgostochas
ahboltina-
un
timoteja ſehflas,
kā ari
maltu gipſi
preekhv ahboltina mehsloschanas pahrdohd
Niccop & beedris,
Jelgawā, leelāja eelā, pretim Latv.
baſnizai.

Pee
jauna Widsemneeka.
Vat-kambaris un
pehrwju-bohde.

Baur ſcho daru ſinamu, kā es Jelgawā, ūtla ja eelā № 51, "Saulites" cebrauſhā a-
nas-weetu, kolontal- un materiala-
preſchu-bohdi esmu atwehriſ un pē-
dahwaju labas ſpeka ſtīks no beſħ-
maħs ſwejās. Zeenitai publicai taſſinigu
un labu apdeeneschānū apfohliſams, es
iuhdu, mani laiyni apmeleht. Atta-
pahrdeweji dabu prozeſtes. Pilnā zeenibā
J. Jacoby.

Iſtabas
un kōti par bahdes-laiču war da-
buht ſeineiros pee J. Šeidliski, barona
von Haarena lga namā.

Titelmiude teek pahrdohta laba forte
lubuſeres
ſehflas kartufelu,
1 rubl. 25 kap. mehrā.

No Krohna-Wirzawas Widus-Silġela
pirti fauſti labi kweefhi un paſchu bi-
deleti milti ir dabujami Jelgawā, ūtlu-
eelā № 50, pee J. A. Milkowich.

Wiſas grahmati-bohdes dabunamas:
Safnu dahrſneefs
jeb
derigi padohni,
ta wiſadas dahrſa-ſaknes jaſebi, jakobpi,
un ſeiniā ſeqlabā; ſehflas ja-audſe un t. i.
pr., pehz gadu iſprohweſchanas (ac maſu
apriſi un dahrſu kalenderi klaht),
ſarakſtii no
G. Klewera,
Keletu-muiſchās dahrſneeka.
Maiſā 35 kap.

Ihsa geometrija
jeb
ruhmesmahziba.

Wiſwaiſadigakahs mahzibas
par ūtihjām, wiinkeenī, platibahm un
fermaceem, lihds ar wiunu aprehkinashan,
preekhv draudſeſſkohlahm
no

J. Bankina,
ſtohlotaja un chrgelceta Aſtraktie.
Maiſā 20 kap.

Septini Obſtoni,
jeb
weza gudriba jaunā gaismā.
Maiſā 20 kap.

Druktais pee J. W. Steffenhagen un debla.
(Tē flaht peelikums: Baſnizas un ſkohlas ūtās.)

8. (20.) April 1881.

Baſnizas un ſtfohlas ſinas.

Weens Kungs, weena fristiba, weena tigiba.

Rahditājs: Sinas. *Sinojums par Londones milīsīgo bībheles heedribu zc. Dīweh-
jel, kāpī Golgatā. Mīsīes lapa.*

G i n a s .

If Leel-Behrses, pee Dohbeles. Seemas-fwehtku at-swehtē, 28. Dezemberi išg. g., tika preefsch Leel-Behrses pagasta-fkohlas fkohleneem eglite nodedfinata. Kā pehrn, tā ari fchogad to dahninaja Leel-Behrses dñimiskungs, muhsu mihslohts un zeenihts barons B. v. Bietinghoffa kgs. Minetā deenā, pulksten $\frac{1}{25}$ ds papakare, fkohleni, no faweeem wezakeem un peederigeem pawaditi, sapul-zejahs fkohlas-mahjā. Kad eglite bij krahfchui ifpuschota un fwazites aisddefinatas, tad fkohlotajs atwehra kafes durwis, lai wiſi pulzejahs eekfchā. Paulis bij leelā fklaitā fanahkuschi. Lai gan kafes un fahnu-istabas bij kā preebahstas, tomehr dascheem wehl bij ahra-puſe japaleek. Wispirms nodseedaja no tahs dseefmas „No debefhm buhs man at-nest“ kahdas 6 fefchias. Kad weetigais wezakais fkohlotajs — if-stahftija un ifskaidroja Seemas-fwehtku stahstus. Wehl pa dakai tā ru-nadams: Usmetifim fawas azis wehl us to „Kristus-kohzīn“. Schis kohzinisch, ko mehs fchē redsam, ir eglite. Tagad, kur wiſi ziti kohki fa-was lapas ir saudejuschi, tee stahw kaili un it kā nedfhwu muhsu preefschā. Turpretim eglite naw wiſ fawas klujnjas saudejuſi, bet redsam wiſu zitu ſtaepā falā mundeerinā. It kā lepodamees tehrpuſchhōs. Zahdo-wina ir wasaru degoschā faulē, kā tagad ſeemu ſprehgadamā falā. Ta ir pastahwiga. Ari juns, behrni, waijag pastahwibū mahzitees un pa-stahwigeem buht. Pirmahm kahrtahm: Pastahwigeem buht eekfch Deewa. Ohtrahm kahrtahm: Pastahwigeem buht eekfch titumeem. Un treschahm kahrtahm: Pastahwigeem buht wahrods — fadfhwē. Pastah-wigeem buht eekfch Deewa. Tas ir: pastahwigi pee Deewa fwehteem wahrdeem, kas juns fchē fkohla teek mahzitti, turetees, un wiſwairat wehl tad, kad buhfeet no fkohlas ifstahjuschi. Dahwidz faka: Taws wahrods ir manu kahju ſpihdekkis, un gaiſhums us maneem zleem. Dahw. dī. 119, 105.

Pastahwigeem buht eeksh tikumeem. Tas ir: kas jums schè skohla tohp eeradinati un pee ka juhs tohpoot pectureti. Ne-aismirsteet un ne-at-meteet wis wehlaku, kas ir labs un teizams, kad ari juhs sliktas preesschihmes redseet. Jo ta jaw faka: sliktas ahtraki peelihp, neka labs. Ne-ismaineet tikumus pret netikumeem. Efekt pastahwigi eeksh wahrdeem — sadishwè. Ko juhs apfohleet to tureet; bet pirms apfohleet, waijag labi pahrdohmaht, waj to warehs ispildiht. Ne-efekt ka wehjich, kas brihscham no weenas puses, brihscham no ohtras puses puhsch, jeb ka needre, ko wehjich schurp un turp lohka. Ka to pa leelakai dalai pasaulè redsam. Bet efekt pastahwigi.

Lai ari mums leeleem un pee-auguscheem schi eglite schodeen at-
kal no jauna atgahdina pastahwibu, un lai ari mums schee wahrdi ir-
teifki: „Eseet pastahwigi eefsch Deewa, labeem tikumeem un eefsch
wahrdeem — sadishwé. Bet ne-eseet kà wehjisch — un kà needre. „Esi us-
tizigs un pastahwigs lihds nahwei, tad es tewim dohschu to dsihwibas
krohni.“ Jahn, pr. 2, 10.

Pebz tam tika daschas wairat-balsigas Seemas-fvehtku dseesminas no skohleneem noskandinatas. Us zeenijama leelkunga wehlefchanohs bij skohlotajs daschas fchinkibas apgahdajis, pastahwofhas no derigahm puifemu un meitemu skohlas lectahm un grahmatahm, kuras tad kahdeem 38, teem tschaklakeem un kahrtigakajeem skohlnkeeem un skohlnenezehm tika pasneegtas. Bes tam dabuja wehl ilveens skohlens daschdaschadus faldumus. Peeminams, ka min. skohla katru gadu skohlenu skaits augdams aug; agrakos gadobs tik bij seemas-skohlenu tahdi 31, bet tagad jau ir tahdi 60. Beidsjoht skohlas wadonis — issazija wisu sawu skohlenu wahrdā wiu dsili fajusto pateizibu zeenijamam barona fungam par to mihlestibu un laipnibu, kas teem no wina bij tiku si parahdita, ka ari par io, ka muhs ar sawu klahrbuh-schamu bij cepprezzinajis.

Vai schehligais Deew's mums palihds ari arweenu wehl us preeskhu — zeenijamam skohlu inspektorim, skohlotaseem, skohlenu

wezafeem un fkhleneem — mihestibâ un weenprahibâ tâhdâ preeku
brihdî fatifees.

Par fcho ſnojumu, kas mūmā bij pefuhīhts, het deemschēhl
paſuda, pateizamees L. P. Ned.

Blihdenes skohlas-namā natureja Irslawas un Jaunpils orga-
bala skohlotaji 2. un 3. Merzā fawu 43. sapulzi, us kuru 20 skoh-
lotaji bij sanahkuſchi. Pebz nodseedatas dseefmas ūzen. Blihdenes
mahzitajs un Schulrahta kgs paſkubinaja fawā rūnā skohlotajus, lai
tie eefſch pateefibas wahrdā fawu amatu uſtizigi kohtu un ne ween
behrnu prahru, bet ari winu ſirdis iſglikhtotu. Blihdenes skohlotajs
Lienewalds newatas un ihſa laika dehi newaredams par kahdu skohlas
tematu ko derigu farakſtih, kas pebz konferenzes noſazijumeem latru
reisu tam skohlotajam jadara, pee kura konferenzi notura, laſja iſ
„Mittheilungen un Nachrichten für die evangelische Kirche in Außland“
seminarijas direktora Hellmana rakſteenu par katkismus mahzibū tau-
tas-skohlas un skohlotaju seminarijā. Skohlas-behrneem waijag ſnaht
un ari ſapraſt Lutera katkismu ar iſtahſiſchanahm; papreefſch leeta,
tad wahrds. „Runai buhs augt ſirdi, bet ne mutē“, mahza Mahr-
tinsch Luters. Bihbeles ſtahſti, bihbeles pantinas un ſwehtu dſeefmu
perſchās lai to apſtiprina, kas no katkismus tohp mahzīhts un iſtak-
drohis. Tad buhs pamats liks, us kura behrni pee-augdami un at-
ſihſchanā peenemda mees, paſchi jo wairak peemahzīfees — jo neweena
skohla to pawifam nepabeigs — „bet kas to labu darbu eefahzis“ —
prohti tas ſwehtais Gars — „to pabeigs lihds Jēſus Kristus deenai.“

Tad lässja Irlawas kesteris un skohlotajs Kalninsch sawu raksteemu „skohlotajs un semkohpis weenä persona”. Winsch israhdijs, ka lohti derigi buhtu, ja pee pagasta-skohlahm, kür laukü klaht — kas gan tik retäss weetäss atrohdami — skohlotajs behrneem pa wäfaru rahditu, kā laukü wišlabaki eetaifami un kohpjami, kür grahwji rohkami un uhdena-wagas djenamos, kā lohpu-ehdamais fagatawojams, kā lohpi audfinami un kohpjami u. t. j. pr. Jo leelakü dala flohlas-behrnu efoht un paleekohf semkohpjii, tadehli tee no masahm deenahm buhtu radinami semkohpibü zeeniht un mihleht, lai to neturetu par kaunu, sawas rohkas pee darba peelsit. Lai ari dascham fainneela dehslam tehwa labäss mahjäss eestahjuſcham nebuhtu waijadſigſ pee katra darba stahtees un ar faweeim falpeem no rihta lihds wehslam wakaram kohpä strahdaht, tak winam gan peenahkahs sawu fainneegibü krectni usraudſiht, darbus pareiſi eedaliht un waijadſigä brihdi ari sawas rohkas pee darba peelsit. „Darbs iraid zilwezes gohds”, tā dseed wezais Stenders; bet ne ween daschi wezaki, Dewam schehl ari daschi pagasti no tam negrib neka finaht, ka wina behrneem ari skohla kas jastrahda, lai gan „Mahzibu rahditaja” § 29. Skaidri ſaka, ka puiſeni pee weeglakeem darbeem peeplekami, kas skohlai par labu: pee malkas skaldischanas, uhdena neschanas u. t. j. pr. Sapulzejuſchées skohlotaji finaja stahstiht, ka daschi pagasti wiſu skohlas malku fasahgejoht un faſkaldoht, lai behrni to kā gatowu tik nem un dedſina. Waj ta nebuhs pahrleeziga iſlutinaſchana? Waj nebuhs behrneem un wina weſelibaſ daudſ labaki, kad tee katru deenu kahdu brihtinu ari malku sahgē un ſkalda, un wäfarä ſkohlotajam veepalihds dahrſa raft, stahdiht, apleet, dahrſa puks, ſafnes un augli-kohkus kohpt, lai wiſeem pehzdeenäſ leeleem uſauguſcheem buhtu preeks un ſaprafchana pee dahrſa- un laukü kohpſchanas.

Pahrrunaja ori par to, ka truhkstoht derigas grahmataš seemas-
ſkohlahm, no kuras behrni waretu mahzitees pa trim seemahm free-
wiflis laſſit un pahrtulkoht, eepafihtees dauds-mas ar tahm wiſpirma-
jahm Kreewu walodas mahzibahm, ar deſklinaziju un konjugaziju. Go-
lotusowa, Medera, Breedites, Haaga, Uftina un Grünera Kreewu
walodā farafſtitahs laſamahs grahmatas nelikahs ſapulzei preeſch tam
buht deenſgan derigaš.

Schulrahta kgs ſuoja, la ſloholotaji, kas 12 gadus ſawu amatu neſmahdejami kohyufchi, waroht dabuht XVI. klafes frohna eerehdnu teesibaš, bet pee tam it nekahdu zitu labumu ne-eemantojohi, ka til to, ka tohpoht no frohna nodohfchanahm atswabinati, ſo jau tagad Kur-

semes flohlotaji dabuijohi sawā amata eestahdamees, kad Zelgawā pēe Famerai-teesas pehz tam maflejohi un luhdsotees.

Oħtrā deenā iſlaſija Semites f-kohlotajis rakfu par Latweſchuh walodas mahzibu għad - f-kohla, kui behrni waſaru un ſeemu f-kohla eet. Winsch f-apulzi luħda, lai doħta padoħmu, kā p-pee „laika wahrda“ tiee dašħadi noſaukumi (termini technici) buhtu wiſlabaku tulkojami, lai toħs weegli faprofту. Kā daudis jitħas, ta’ ari walodas fuq-danid fweſħu wahrdu naaw wehl latwiſkis nodibinati, bet dašħadā wihsx tulkot. Ari f-apulze ilgu laiku ar to nodarboju sees atsina, kā „walodas leetħas ar-pawehli un waru it-neħha newar padarijt. Tautai newar uß-peest, lai fahdu wahrdu peħżej leekas gribas ta’ waj ta’ faproht. Ked buhs labi, gaixx wahrda, tad-fapratihis un uſnem, bet kaf buhs tumiex un greiss, tad-nesfapratihis jeb pahrpratihis un ne-uſnem, lihds kamehr prahs nebuhx apjużijs.“ Bes tam wehl ari pahrruna ja par d-seeda f-ħanjas - fweħtieemm, kien nodohmati notureħt Jelgawà nahlofchha għad. Bulfstenis bij pahri par trijeem, kaf wiċċi fahla taifitees u mahħażu braukt. — Nahlofchha f-apulze buhs Il-pesmu is-Sħa 16, un 17. Augustu.

Wahrmas draudses skohlotajs im ehrgelneeks Kahrlis Schwanberg ir miris. Nelaikis bij wehl jauns zilvels, im tik preefsch kahdeem 3—4 gadeem prezjees; wifsch atstahj noskumuschu atraitni ar maseem behruineem. Zif finams, schis jau ir treschais skohlotajs, kas schoseemu no schi laizigà muhscha aisaizinahts. Bet neweens no teen nebij cestahjujschees jeb-kahdà atraitau un bahrinu apgahdaschanas beedribà. Kà is agrakahm zeen. prahwesta Wagnera finahm par Kursemes skohlotaju atraitni im bahrinu palihdsibas-lahdi redsams, paschà eefahkumà ir eespehjans kahdahm pahri atraitnehm palihdsibu, latrai pee 50 rubl., jau fneegt; tad ir gan no schehlojama leeta, ka skohlotajji paschi tik mas fawu labumu ewehro, pee tahs nebeedrodamees. Jonupat pagahjujschà laikà redsehts, ka ne wis ween dñishwojujschi nomirist, bet ari wehl it jauneem zilveleem pehz Deewa ne-isdbinajama prahtar war nezeroht nahwes stundina peenahkt, kur ja-atstahj laulahts draugs un behrini bes apgahdataja. Skohlotaju atraitnehm un bahrineem, ka ari pascheem skohlotajeem wezuma deenàs, ja nespchj wairs fawu amatu kohpt, naw nefahdas zetibas jeb-kur palihdsibu panahkt preefschew un fawejem; tee weenigi us fawu paschu palihdsibu norahditi; tadeht gan naw eemesla ilgi apdohmatees, kur jaundibinatai atraitau un bahrinu palihdsibas-lahdei paschà eefahkumà ir no laba prahtra jau tik dauids dahwanas no dasheem zeenigeem labwehletajeem pasneegtas, kas schihs palihdsibas-lahdes nahlamiba un selfhana ir us drohjha pamata nolikta, no kuras turpmak dalibneeleem palihdsiba behdu laiñ teefcham warehs tapt fneegta. Ja warbuht weenà jeb ohtrà weetá palihdsibas-lahdes statutes stahwetu, kas schim jeb tam leekahs nepeenemigs, im kas ar beedru labumu nebuhtu ihsti pareiss fawenojams, tad ari tad naw eemesla no peebeedrofchanahs atraupees, jo schahdas pamatas eerunas pret statutchi ir krahjamas, wispahrigà fapulzèe pahefsprechamas un wehlak paschas statutes pahrlabojamas. Jo kas gan beedreem to leegs, kad fawas palihdsibas-lahdes pastahweschanu un fawu paschu labumu ewehrodami, tee nemtohs pehz gadeem ke pahrlaboh? Lai neweens ari neschaubahs, kadeht gan lihds schim wehl statutes no waldischanas naw apstiprinatas. Muhsu statutu apstiprinaschanas isgahdaschanu ir muhsu angsti zeenijama Kursemes wispahrigà skohlas-waldischana fawà finà uehmuñ, kas skohlotajeem grib palihdscht pee schi labuma tilt, un ir wiñu ewehrojufi, lai apstiprinaschanu jo dröh panahktum.

Kā zērams, nākofchā wafarā buhs muhsu valīhdības - lahdeē
leetā ūelgawā ūapulze, tad katra aprīka direktorim buhtu jo ēwehro-
jams, ka tas wišpahrigi no fawa aprīka flaidras ūinas peenestu, lai,
tur tagad wehl ūchini leetā nekahdas grahmatas neteek westas, nezelahs
juſčanas.

Westeenas draudjē, kā „B. W.” fino, 25. Merzā tapis eewests jaunais mahzitajs Stoll kās, līdzīgā mahzitaja dehls.

Sinojums par Londones milsigo vihbeles beedribu,
par winas noluhtu, darboschanohs un paanahkumeem
fawà 75. gada gabiumā.

(Beigums.)
II.
Kolporteju amats, ihpāzītī amata uſdewums un nokohip-
ſchana. Waijadisba pehž kolportejeem ir manama wišwairak paganu-
un ūtatu ūmēs. Žeja paganu ūmēs Doma mahrēs nōm ūmēs pa-

ſuhſtams un Katolu ſemēs laudis iſ ſwehteen rafteem retak dabuhn redſeht ewangelijuma gaſmu. Tadeht tahdās ſemēs ſwehti rafſti ir pa datai ſweſchi. Noprohtamē, ka tahdās ſemēs ſwehtus rafſtus zaur grahmatu-bohdehm ween ne buht newar iſplatiht. Schē nu kolportejeem ja-islīhdī. Tee laudihm ſwehtus rafſtis ne ween veenēs, peedahwā, bet ari tohs par labeeim eeteiz. Ka kolportejeem ſawā amata waijaga buht ſapratigeem un weileem, tas noprohtamē no ſewis, eewehrojoht taħs geuhtibas, preteſtibas un toħs kawellis, kas wineem ar iſmanibū un iſweizibū ja-apkar. Par kolporteju amata nokohpschanu kahds mahzitajx Dr. Baurs iſſlaidroja kolporteju konferenz (Berline) tħadha wiħse: „.... Biħbeles iſneħfataji ir.... ſawā ſinā dahrgas peħrles pahrdeweji — Deewa walſtibas prezineeki, kohpmanni. Bet nu tħet-raz leetas dara zilweku par labu kohpmanni: 1) Uſzihtiba; winam jahbuht strahdigam, darbigam, tħaħlam, darba-ſpeħzigam. Kuhtris kohpmannis driħs friht bankrotta. 2) Deriga laika iſle etafchan a; winam ja-eeweħro iſdewigakħs pahrgroħiſſchanahs andeles leetā. Karsch, tautas gara zilafchanahs, behdas un preeki — pee kureem dweħfeles ir warraf kā il-deenischka fadidħwē fauehmigas preeksħ tizi-bas leetahm — tee ir tee iſdewigak ġadijumi preeksħ schi tirgu-sauka, — preeksħ Deewa wahrdha iſplatiſchanas. 3) Prezes prah-tiga, iſweiziga peedahwafchan a. Kohpmanim buhs ſawas pahrdohħdamahs prezes iħpaſčibu un leetderibu paſčam kreetni noprast, zitadi wiñxh newar winas weħrtibu preeksħha zelt un par labu eeteikt. Ta ari kolportejam. Winam waijaga ſawu bħebli ta zaur-iſſinah, ka kohpmanim ſawu spihkeri jeb magaſni. Winam waijaga bħebli paſiħt un miħseħt. Tad wiñxh to dedsigi un ſapratiġi peedahwahs. 4) Iſid binafchan, kahda waijad siba un patiċċħana pee pirzejeem; ta kolportejeem pee draudses lohzekleem, pee kam wiñi fuhtti, ja-eeweħro iħpaſči winu weħleſchanahs un patiċċħana ga-riġa ſinā.

Nahkamee stahsti rahihs, kahdā garā un isweizibā kolporteji fahwus peenahkumus ispilda. — „Kahdā deena“ — tā fahds kolportejei stahsta — „es nahzu pehz pusdeenas laika kahdā buhwmeistera namā. Kad dīrdeju, ka winsch gul deenas-widu, negribeju winu is meega trauzeht. Bet es newareju winu ar meerigu siidi gaxam laist, un tā tad, kahdu azumirkli nogaidjis, eegahju tanī istabā, kur winsch guleja. Winu mohdinaju un faziju: „Waj newehlatees bishbeles pīrt?“ Winsch atbildeja: „Es efmu katolis un man bishbeles newaijaga“, un to rūnajis, winsch apgreesahs is ohtreem fahneem, gribedams wehl guleht. Es atbildeju: „To Juhs fakat; bet Deewa faka: Usmohstees, kas tu guli, un zelees augscham no mironeem, tad Kristus tevi apgaismohs.“ Wihs uslehza stahwus. Es faziju tahlak: „Es Juhs mohdinoju, bes ka raudsijis, waj tas Juhs patiht jeb nē; un tahdā paschā wihsē Deewa zaure sawu wahrdi Juhs mohdina no Juhsu garigā meega.“ Us tam winsch fazija: „Bet mums tas ir aissleegts, fcho Juhsu grahmatu lafht.“ „Nē,“ es atbildeju, „ar kahdu teesibu war to aissleegts, ko Deewa ir pawehlejis? Klausat wairak Deewam, neka zilwekeem.“ Wihs zeeta klušu. Pehdigi winsch fazija: „Man tagad nahk prahā, ko ūen biju aismirīs. Breeksch 25 gadeem es strahdaju par selli Hamburgā, un weens no maneeem draugeem mehdsā iktatu wakaru, kad mehs sawā dīshwokli nahzahm, lafht sawā bishbelē, un winsch flaidri to paschu fazija, ko Juhs fakat, prohti, ka Deewam buhs wairak klausīt, neka zilwekeem. Wehl tagad dīrdu wina balsi, un warbuht Juhs esat suhitt, man to no jauna atgahdinaht, kamehr wehl naw par wehlu. Teescham, es gribu bishbelē lafht. Nahwe warbuht nahk drihs. Ne ūen nokritu no jumta semē, un bij tihri brihnuns, ka galu nedabiju. Bet tas ir gan Deewa prahts bijis, man pee dīshwibas ustureht, lai mohstoħs is meega, ka jau Juhs mani is tam usazinajaht.“ Buhwmeisteris nōpirka bishbeli, wehl tahdus wahrdus fazidams: „Al, kaut es to jau buhtu ūen darijis!“ — Wehl zits kolportejei stahsta weenu gadijumu, kas tā fkan: Es sawu darbu biju zeemā pabeidjis, un biju kahrigs finaht, kas par wiħru scheijenes preesteris buħschoht, jo es bishjajħos sawu grahmatu dehl. „Ge-eita pee wina,“ kahds fazija, „winsch Juhs draudfigi usnems.“ Es agrumā aissahju un paśwaniju pee durwiħni, bet neweens nenahza. Kad patlaban gri-beju proħjam eet, kahda balsi is apakħsch-loħga fauza: „Ko Juhs wehlatees?“ Es atbildeju: „Mahżitaja kungs, efmu nahzis Juhsu roħkās to nodoh, ar ko Juhs wareet Deewam falpoht un saweem nabaga drandses loħzekleem palihdeht. Man ir Deewa wahrdi preeħsch pahr-dohsħanas, un daudseem naw nemañ naudas toħs nōpirkt.“ Winsch pahrbaudidams pahrluħko ja manas grahmatas, ko es winam zaure loħgu esneedni, un tad fazija: „Dohdeet man peezus eż-żemplarx.“ Kas valiku droshha kif idha minn: Mati Juhs newehlatees wairak

pirst? Juhfsu laudis ir lohti nabagi." Winsch pirkla wehl diwus. „Kristus faka," ta es runaju tahtak, „to juhs weenam no scheem ma-neem wišmasakajeem brahleem darijufchi, to juhs man efat dariju-schi." Un Daniels faka: „Tee mahzitaji spihdehs fa debefs spoh-schums, un kas dauds us taisnibu wed, fa swaigshes muhshigi muh-sham." Tee winsch fazija: „Dohdeet man wehl 5 eksemplarūs."

Wehl daschi gadijumi rahda, fa kolporteji, ja winus scha-ta fa-nem, nelaujahs wis tik weegli noraiditees. Ta kahds kolportejs stahsta: „Biju kahdam wiham fawas grahmatas peedahmajis par Deewa wahreem. Schis fazija: „Es netizu neds eeksch Deewa, neds ari, fa dwehsele jeb gars ir. Peerahdeet man, fa esmu pahraks par galas-gabalu." Es atbildeju: „To gribu dariht, kad Juhs papreek-fchu man ari to druziat gribetu isskaidroht." Winsch fazija: „Kas tas ir?" Es atbildeju: „Ka tas nahf, ka zilweli, kas, fa Juhs fa-kat, nekas zits now fa — meesa, war — fa tas daudsreis noteek — usnemtees tahdas leetas dariht, kas meesai der ne par preeku, ne par labumu, bet padara fahpes un gruhtibas?" „Nu," winsch fazija, „to es newaru isskaidroht." Es atbildeju: „Tik pat mas warehs to pehz manahm dohmahm zits kahds; bet ta leeta ir deewsgan skaidra, kad mehs fakam: meesa ir fulaine, dwehsele winas waldineez; dweh-seles prahtam buhs notift, kad ari meesa pasaudē fawus preekus, gahrdunus un labumus. Un Deews ir dwehseles waldineeks un fungs. Metjeet Winu un kalpojeet Winam, tad Juhs dwehsele taps is-glahbta." Tee augst no schihs farunas bija, fa winsch pirkla bishbeli. — Tapat ari zits kolportejs, luxu weefnizas fainneeks isdina no fawa nama ar teem wahrdeem, lai winsch schi namā wairs nerahdo-tees ar schihs „fliktahm grahmatahm", no weefnizas iseijoht fazija: „no schihs fliktahm grahmatahm esmu mahzisees tahdu fanahchanu, fa tas tagad noteek, preti nemt bei dohmahm, ar pazeeschani." Bee tam kolportejs weefnizas ihpaschneku wehl luhds, winam atwehleht kahds gabalus is bishbeles preeskha lasiht. Tee augst no tam bija, fa neween tas ihpaschneeks, bet ari 14 no wina weesem, katis eksem-plari pirkla no wina grahmatahm.

No wiseem scheem stahsteem ir noprohtams, kahdā garā fwehru rafku pastotaji nokohpti fawu amatu. Schē war redseht, fa ta Kunga Kristus wahrs eeksch wineem parahdahs psihws, un tapat ar kahdu zahnina-gatawibu, drohshibu, pazeetibu un padewibu wini ispilda fawus peenahkumus, fa-ejotees ar wisadeem zilwekeem.

Ta kolporteji, no leelahs Londones bishbeles beedribas issfuhiti, ustureti un waditi, weizina schihs beedribas darba panahkumus leelakā mehriā. Tadehl eeksch katra kolporteja darboschanahs schi beedriba eerauga fawus noluks un zenteenus. Un to wina war ar teesibu dariht. Sawu 75. gada gahjumu noslehdsoht, minetā beedriba fawu pasutojumu un aprehkinajumu heigās ushīmē tahdu stahstu: „Behmias semē kahds kolportejs bij kahdu laiku fawu amatu bes felnes strah-dajis; wis fawu noraidija. Winsch tadehl fahza noslumis un bes zeribas usluhkoht fawu darba-lauku. Tani pilseftinā, kur winsch bij, wehl bij weena pilseftas dala ne-apmekletsa. Winsch gandrihs gribaja ne-apraudsijs to daku atstaht, ihpaschi kad winsch dabuja finaht, fa schē kahds fung, nama ihpaschneeks, dsihwo, kas wisā apgabalā bij kliji paslhstams par leelako bishbeles eenaidneku un apmekheju. Bet wina sirds nebij pee schihs dohmahm meeriga. Wina peenahkumus tam lika katra namā ee-eet, ja ne zita kahda leeta winu no tam ne-attureja. Bee tam schim par pastahwigu dsinekli bij schē wahrdi: „Redsi, es stahwu preeskha durwihm un klandsinu." Schē wahrdi, kas gohdpratigā dohmā apsikhmeja ari wina amatu, dewa winam drohshu sirdi un spehku preeskha minetā funga durwihm stahtees. Un kad durvis atdarijahs, un ihpaschneeks wina preeskha stahweja, tad schim nelahds zits wahrs prahtā nenahza fa schis: „Redsi, es stahwu preeskha durwihm un klandsinu." Ihpaschneeks bij lohti pahr-nemis, kad winsch fwechneku dsirdeja tahtak ta runajam: „Es ne-esmu nelahds ikdeenschis peemahjotajs; schodeen Jesus pats stahwu pee Juhsu sirds durwihm; mani Juhs wareet atraidiht, bet, Juhs luhdsu, ne-attumeet Winu; tizeet Winu wahrdeem; tohs es Juhs peenesu. Winsch tad Juhs ari ne-isstums." Ihpaschneeks stahweja kusu, isbihjees par schi fwechneka reto drohshibu. Bet nelahds apwainoschanas wahrs par wina luhpahm negahja pahri; schis at-fauza fawu gaspaschu un meitu un fazija: „Mehs newaram schi labo wihrū aissaist no mums prohjam; lai winsch lihds ar mums notura wakarinās." Un fwechneeks bij schini namā mihsakais weesis; to jau peerahda, fa wis, pee apflahtā galda nofahschotees, no wina no-gaidija, fa lai luhgshchanu notura.

Schis gadijums, fa ari tee augshā minetee, apshīmē skaidri Londones bishbeles beedribas zenteenus zilwezes jeb wifū tauku fadshīmē. Schi beedriba eet pee zilwekeem pa semju-semehm un wiseem usfauz: „Redsi, es stahwu preeskha durwihm un klandsinu." Bet pee tam wina nemekle eelaishchanu few, bet tai preeka wehstij par Deewa pestishanas darbu, to tas gaismas Tehws eeksch Sawa Dehla pashrah-dajis preeskha wifū zilweku aplaimoschanas. Wina ne-apmeerinajahs wis, us tam nogaidoht, lai laudis nahf eeksch winas depō pehz fweh-teem raksteem, ne, bet wina ness (zaur fawem kolportejeem) tohs Deewa wahrdus winu namōs. Tohs Deewa wahrdus wina pasneids katrai tautai winas waloda, patihkamā isflata, un peedahwā zaur wihrēm, kas no pashu peedshwojumeem war aplezinah Deewa wahrda wehrtibū un daudsejādā wihsē melkē pretoschanohs uswareht.

Kad nu Londones milsigā bishbeles beedriba peshkīr wifahm tau-tahm garigu fwehribu zaur Deewa wahrda isplatischanu, ihpaschi, kad winas zenteeni felmē ahrischkigu un eekschkigu misjoni, tad gan wifahm kristigahm tautahm, kas ari winas fwehribu Deewa wahrda finā baula, buhtu par leelu peenahkumu, schihs beedribas zenteenus pabalstiht, winas panahkumus weizinah. Ta ari muhsu mihsai Latvju tautai, kas, fa schini rakstā redsejahm, ari baula schihs beedribas fwehribu, waijadsehs mineto peenahkumu eewehroht un nokohpt. Schini finā gan par muhsu Latviju schē un tur mehds isrihkoht un fwehreht ta faultohs „bih-beles-fwehktus". Wehlejams buhtu, fa schē bishbeles-fwehkti, kas ar misjones-fwehkti fināmā finā weenojahs, tiku ne ween beechi isrihkoht, bet ari no tautas nokohpti, schihs fwehktus labi apmeklejohi un fawu artawu bishbeles isplatischanas leetā nodoh-doht. Jo ari bishbeles-fwehktos Latvju tautai atskon schē wahrdi: „Redsi, es stahwu preeskha durwihm un klandsinu."

Sawus 75. gada gahjuma pasutojumus wisgaligī nobeidscht, Londones bishbeles beedriba wehl issaka schihs wahrdus: „Weena gada zenteeni un puhles ir atkal aprakstti. Weena puſe ir redsams leels pulks labwehletaju, un oħtrā puſe atkal leels spehzigi isrihkohts bars strahdneku un weizinataju. „Brahki, efat stipri zeribā — Juhs, kas Juhs pee Deewa wahrda pahrtulkoschanas un isplatischanas lihdsstrah-dajeet, — redseet, zil dauds to ir, kas Juhsu darbu zeeni un par Juhsu panahkumem Deewu luhds, — un Juhs, kas Juhs schai leetā netaupat laiku, — redseet, kahdā leelumā un fwehribā schis darbs parahdahs!"

Bet „Deews, kas fazijis, lai gaismā aust, tas ir atspihdejis muhsu sirdis, apgaismoschanu doht, fa atsikstam to gohdibū eeksch Jesus Kristus waiga".

F. Siwertz.

Dwehfel, kahpi Golgata.

Dwehfel, kahpi Golgata,
Apfakatees tur Kristus krustu!
Reds, To tur peekaldina,
Lai tu wisai nepasustu!
Dwehfel, dwehfel apzerē
To un Jesu noslawē!

Dwehfel, kahpi Golgata,
Nahzi schurp pee Kristus krustu!
Luhko Wina zeeschana — —
Sirds waj fahpes wis neluhstu!?
Mihi, mihi sak' Winsch wehl:
„To Es zeeschu tewis dehl!"

Dwehfel, kahpi Golgata,
Metees tur preeskha Kristus krustu!
Luhdsees fawa glahbeja:
„Kungs, lai wiltus prahs man sustu;
Schehlo, schehlo, Apfchelneeks,
Schehlo — esmu grehzineeks!"

Dwehfel, kahpi Golgata,
Noroudees pee Kristus krustu.
Behdas, kas tew sirfninā,
Grib Winsch, fa taws tur apluſtu. —
Dwehfel, Winsch tew' apfchelno,
Beenem tew', tew aplaimo! J. Grünberg.

M i f i v u e s l a b a.

Pahrsfats par misiones-druwahm.

Ezaj. 66, 19.—21.: Es suhtischi no teem ißglahbteem pee teem paganeem, us tahn tahlejahm salahm, las manu flawnaw dñsrdejuschi un manu gohdibu naw redjejuschi, un tee stah-
stiks manu gohdibu stary teem paganeem. Un tee atwedihs wifus juhſu brahtus no wiſahm paganu tautahm, un no teem es zitus nemſchu par preestereem un par lewiteem.

III. Aſſia. I

(Beigum.)

Par misiones-druwahm tanis semes, kur wald a Mo-
amed a tiziba jeb Iflam s. Turku walsti misiones-darbu pa-
leelakai dalai strahdā Amerikas Boards un Amerikaneeschu Presbiteru-
draudse. Pehz gruhta eesakuma winu darbs fahzis wairak weiktees
pehz 1860. gada, wiswairak pee kristigahm draudsehm, kas tanis se-
mes pret Turku breefmigahm usmakkhanahm gan pastahwejuschas,
bet zaur winu bahrgo waldischanu no wiſas pasaules zitahm drau-
dsehm atschirkas, ahrigai deewkalposchanai padewuschaħħis un garā niħ-
luschas, Moameda-tizigo aqis kristigu tizibu masā gohdā pametuschas.
Pehz breefmiga Krimas kara (1853.—55. g.) Turku Sultanam jeb
keisaram bij sawā walsti jadohd tizibas-brihwestiba, ta ka ifkat-
ram briħw tai tizibā, kurā d'simis, Deewam Falpoħt; bet f'ho tizibas-
briħwestibu winsch ta' nesaproht, it ta' ari Moameda-tizigeem buhtu at-
weħleħts atgħestees no Iflamsa pee kristigas tizibas, jo taħda waħ-
buhtu teesħam pret Koranu, kurax Sultans ir-augħstakais un pir-
mais aistħabwetajis. Tapehz gan misionareem netek aissleegts pee kri-
stiteem Turku keisara pawalstnekeem eet, bet ja kahds Moameda-tizigas
winus għibtu u snejn, tod winsch pehz walts likumeem kristu leelā
föhdibā. Iad naw jaħbihi jahs, ta' liħds f'him pee Moameda-tizi-
geem misiones-darbs tiġi mas auglu nefis, un wairak nekkaita wiċċa
Turku walsti ta' trihs galwas Konstantinopel, 3 Kairū un 3 Jeru-
salem, kas ar sawahm familijahm no Iflamsa atgħejx fuq-
kristigas tizibas, um zaur to sawu d'siħwibu un goħdu pametusch iż-
Bet farp taħm kristitahm draudsehm, kas negribeja Ewanglijum
gaħix-mai atweħtiees, misionareem bij jaħbiha sawaliġas ewangelijska
draudsites, kas aqgħiha aug un sawam gaħix-hum leek spohschi spih-
dejt farp taħm Moameda-tizigeem.

1) Egiptes sem ē dīshwo starp Moameda-tizigeem Kohti, wezo Egipteešhu pehznahkami, kas no wezakeem laikeem pee kristigas tizi-bas pastahwejuschi. Pee wineem strāhdā jau 25 gadus Amerikas fa-weenotā Presbiteru mīstione ar 8 mīstionareem un 6 Amerikanešchu skohlotajahm, 4 dīmīteem mahzitajeem un 77 mahzitaja -pālhgeem. No Aleksandrijas un Kairūs gār Nīhl-upi pret Stubiju wini ir dibinajuschi 6 draudses ar 28 ahra=stāzōnehm, 1800 draudses lohzelleem un 850 deewgaldneekeem, 30 skohlahm ar 1424 skohleneem. Dīnūtā ir mahzitaju seminarija. Jaunas draudses jaonet ik gadus pa 20 tuhkf. mahrkahm preeksch mīstiones=darba. 1877. gadā schi mīstiones bee-driba augstu preeku bāndija, dabujusi 3 Izzlāma tizigus Kairū atgrest pee kristigas tizi-bas. Angleešchu mīstione tē ustura weenū mīstionaru, kas darbojās ar skohlahm Kūrū un Damjetā (300 puisent un 200 meitenes.)

2) Jystenās Turku valsts semīs strāhdā 17 misiones beedribas; viņu starpā no 1873. g. Amerikas Boards ar leelako fēmi. No Bulgareiem pēc Balkana kalneem lihds Babilones pēc Tigris upes dibinājis 92 draudses ar 6 tukfīt. deewgaldneētem, 300 behrnu-fkohlahm, 11 tukfīt. fkohleneem, 200 angstakahm fkohlahm ar 800 fkohleneem, ar 132 Amerikaneēchu mahzitajeem un fkohlotajeem, un 500 dūmteem fkohlotajeem un mahzitajeem. Konstantinopēlē ustura universiteti ar 230 jaunekleem no 12 fāwadahm tautahm, Marsowanā, Marashā, Harpatā — 3 mahzitaju seminarijas. Draudses pa leelakai datai feni paschas jau uстura.

3) Sihrija Libanus kālnos pēbz tāhs breenīgahs asins-islees-
fhanas 1860. gadā, ko isdarija Moameda-tizigee starp krieviem kānu-
eedīshwotajeem, wifadas Aingleefchu un Amerikaneefchu beedribas di-

binaja skohlas. Schinis skohlas mahzahs kohyâ ir kahweju, ir aptauto behni. Kahds Turku Paşa weenu no schahm skohlahm apraudsjiis issauzahs: „tahdas skohlas, fur wifadu tizibu behni mahzahs, us preekschu wifu asins-isleefchanu isnihzinahs!“ Tagad skaita tahdu skohlu pa wifu Sihriju 184 ar 341 skohlotajeem un 10 tuhft. 585 skohleneem; ari 3—400 Turku feewas schinis skohlas pa svehtdeenahm teek mahzitas. Beirut à Amerikaneeschu Presbiteri ustura augstu skohlu; Abeijâ, Sidone, Tripoli, Zalé un Beirut 5 stazijones ar 12 misionareem, 3 dsimteem mahzitajeem, 127 palihgeem un skohlotajeem, 12 draudses ar 716 deewqaldneefseem.

3) Palestina. Deewam schehl fhi semé. Deewa mihsotá un swehhtá par wifahm semehm, wifu semju frohnis, wehl japeestaita pee misiones-druwahm, jo no ta laika, kad wita tai weenweenigai nenoseedfigai galwai ehrlschku frohni usspeedusi, no winas galwas frohni is nokritis. Schini semé wifí almeai brchz un dohd leezibü no Deewa schehlastibas un fohdibas, bet winas eedishwotaji, Turki, Juhdi, un ari krisiti, to nefaproht, un no tahnenes janahk wehstnescheem, sagewiuwóho pilfehtu balsi teem eedishwotajeem isskahstiht. Schai zeetá misiones-druwé strahdá Angleefchu basnizas mis. beedriba ar 6 stazionehm: Jerusalemi, Nazareti, Jafu, Tablus, Gahzu un Es-Salt, wiropus Jordana ipes, ar 1108 dr. lohzelteem, 21 sflohlahm un 751 sfohleneem; London es Juhdu misiones beedriba, Berlin es Jerusalenes beedriba, Krischones mis. beedriba, Keiserwehrtas diakonifu-nams ar sfohlahm un slimneeku-nameem. Es-Salta (wezä Ramot-Gillod) zehlasees maja draudse no Beduineem, fur ari ziti fahdschi luhsa sfohlas.

4) Persijā pee kristiteem Nestorianeefcheem strahdā Amerikas Boards un Amerikas Presbiteri, un fchai no wezu-wezeem laikeem pastah-woschā draudse libdā 15 tuhft. diwchjetu mohdinajuschi us garigu dsh-wibu. Diwās leelakās stazijonēs Drumija un Seirē strahdā 18 dsimti mahzitaji ar 45 palihgeem un 99 skohlotajeem, 87 skohlahm un 1643 skohleneem; 23 wezas basnizas tagad atwehrtas skaidrai Ewangeliuma mahzibai; 33 jaunekli fataifahs us mahzitaja-amatu. Ari pee Moameda-tizigeem Perseefcheem, kas naturahs tik zeeti pee Korana, fa Turki, ewangeliska misjone salkuši eesfahnotees. Tabrisā, Teheranā un Hamadanā Amerikas Presbiteri falasijūchi masas draudsites ar 20 — 30 lohzelkeem. Ispahanā An glu basnizas misiones beedriba ustura weena misionari ar 9 dsimteem skohlotajeem, 170 draudsdes lohzelkeem, 2 skohlahm un 181 skohleneem.

5. Pee Moameda-tizigeem Indijas seemelōs misiones-darbs labi weizahs; skaita tur lahdus 300 kristitus no Moamedaneescheem. No teijenes zaur Angleefchu bāsnizas mīf. beedribu Ewangelijuma gaischums ari ißklihdis Kaschmira, Himalsaja-kalndos, pee Afganeem, kuru pilfehtā Peshawur ir draudse ar 90 dwehfelehm. un pee Beludscheem.

Bihbele 1865. gadā pilnigi tikuši pahrtulkota Arabeeschu walodā un no bihbeles beedribahm iſlaifta no Tunis un Marokas gax Afrikas seemela juhymalahm, gax Nīhles upi libdī Afrikas rihta juhymalahm, un no Konstantinopeles zaur Maſ-Asſiju un Sihriju libdī Kihnas rohbeschahm; ari zitās walodās Turku walsti bihbele teek drukata un isdalita, un reti uſees kahdu pilsfehtu jeb fahdschu, kur wiſmasač weena bihbele nerastohs. Zaur ari ſtarp Moamedaneefcheem laudis faht atſiht, ka Moameda tiziba ilgi wairs nepaſtahwehs pret Ewangelijumu, ihpaſchi lad eewehro Turku walsti gadu pehz gadi wairaf fadrupam. Amerikas misionaru miheſtibas-darbi pee flimeem un iſſalufcheem bei-ſsamā koxā wineem wiſās malās firdis atwehruschi; ihpaſchi ewange-lijkahs misiones draudſes, kas Ilanischanu bildehm aſleeds, ar fawu taſhnu dſihwoſchanu ſtahw pee Moamedaneefcheem augſtā gohdā, un lauſchu mutē daſchkaſt dabu dſirdeht tahdus wahrdas: protestanti ne-melo; protestanteem war tizeht! Zaur fawu ſkaidru Ewangelijuma flūdinashanu, zaur fawahm ſkohlahm, kas ari atwerahs ſeeweefchu kahrtai, zaur fawu palihgu wahjeem un flimeem — misiones-beedribas fadrupina jo deenās wairaf taħs ſtanſes, ko welns zaur Iſlamu iruſzehlis pret Kristu.